Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 18.12.2015 • numero 20

Olen seimi, latvatähti ja himmeli

sivu 5

Mitkä ovat Jeesuksen tuliaiset?

sivu 6–7

Vuoden kirkkaimmat valopilkut

sivu 8–9

Pääkirjoitus

Taiteellinen vaikutelma

Jos joululla olisi sukupuoli, se olisi nainen. Aivan tavallinen, suomalainen nainen. Tiedättehän, sellainen hieman muhkurainen, maanläheinen ja maantienvärinen. Tohdin sanoa näin, koska kuulun itse samaan porukkaan. Tavallinen suomalainen nainen eroaa kovasti niistä kiiltäväsivuisten lehtien ja mainosten täydellisistä naisista. Niistä sileäihoisista, tasaisen valkealla hammasrivillään hymyilevistä kultakutrisista kaunottarista.

Joulun kanssa on vähän sama juttu. Lehtikuvien joulu on kauniisti pukeutuneiden, täydellisten ihmisten juhla. Silitetyille, valkeille liinoille on katettu kalliit posliiniastiat, ja pöytähopeatkin on ehditty kiillottaa. Kuusi on muotovalio, jonka oksia ei ole kuormitettu lasten kouluaskarteluilla, eikä sen havuista yksikään ole pudonnut parketille.

Todellisuus on toinen. Useimpien kotien joulu on maanläheinen, maantienvärinen, hieman muhkurainen ja joiltakin osin keskeneräinen. Ja silti aivan hyvä.

Samoin kuin naisten pitäisi oppia kantamaan itsensä ja muhkuransa ylpeydellä ja hyvillä mielin, joulun harteilta pitäisi poistaa yltiöpäisten odotusten taakka. Ei haittaa, vaikka pöydän antimet ovat vajavaiset, jos mieli on hyvä. Mielenrauhan saavuttaminen on työlästä, koska turhan monelle joulunalusviikot ovat vuoden stressaavinta aikaa. Pitää kuulemma tehdä sitä ja tätä, vaikka vaatimukset olisivat ainoastaan oman pään sisällä.

Itselleni pahin rasti on aina joulukorttien askarteleminen. Haluan aina ja ehdottomasti, että kortit ovat itse tehtyjä, vaikka aika ja kädentaidot eivät tahtoisikaan riittää. Tänäkin vuonna osoiterekisterin kanssa oli ongelmia ja lopputuloksena joku tärkeä ihminen jäänee ilman korttia - ja vastaavasti joku voi saada niitä kaksin kappalein. Korttien taiteellista ideaa ja viimeistelyn laadukkuutta tuskin kannattaa mainita.

Mutta taiteellisesta vaikutelmasta viis. Kortit ovat nyt postissa ja jokunen lahjakin on hankittu. Muotopuoli kuusi haetaan kun ehditään ja Saarioisten äiti tekee laatikot. Kyllä tästä hyvä tulee, vaikka taiteellisesta vaikutelmasta ei pisteitä saataisikaan. Joulun sanoman muistan muutenkin.

Rauhallista joulua!

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Jyväskylän Aikuisopiston leipomo-kondiittoriopiskelijat Katja Levula, Janita Tuupainen ja Maria Leinonen tekivät Kaupunginkirkosta piparkakkutalon. Kirkko on nähtävillä Oppipuodin ikkunassa.

Kuva: Hanna-Kaisa Hämäläinen

Mäntykankaan hautausmaan liikennejärjestelyt muuttuneet

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Mäntykankaan hautausmaalla on syytä varautua ruuhkiin jouluaattona. Muuttuneet liikennejärjestelyt voivat tulla yllätyksenä monille haudoilla kävijöille, sillä Mäntykankaan hautausmaan pysäköintialueelle ei voi enää kääntyä suoraan Laukaantieltä.

Hautausmaalle on rakennettu uusi katu ja liittymä Laukaantien parantamisen yhteydessä. Pysäköintialueelle ajetaan nyt hautausmaan pohjoispuolella sijaitsevan liikenneympyrän kautta. Liikenneympyrästä käännytään Poratielle, josta erkaneva Saattokuja johtaa hautausmaan pysäköintialueelle. Saattokujan nimi muuttuu myöhemmin Saattotieksi.

Mäntykankaalla pysäköinti on sallittu vain merkityillä P-alueilla. Sekä Saattokuja että Poratie kuuluvat aluepysäköintikiellon piiriin.

– Jos tulotie pysäköintialueelle tukkeutuu väärin pysäköidyistä autoista, myös varsinaiselle pysäköintialueelle pysäköiminen vaikeutuu, työnjohtaja **Ari Leppämäki** huomauttaa.

Vierailijoiden käytössä on myös hautausmaan alkupäässä sijaitsevan entisen kasvihuoneen pysäköintialue, jonne käännytään Laukaantieltä. Parkkialueen nurmikentän laidalle tehdään väliaikaisesti lisää pysäköintitilaa maan jäätyessä.

Ruuhkilta ei voi jouluaattona kokonaan välttyä. Mäntykankaalla ei ole riittävästi parkkipaikkoja pyhäinpäivän ja joulun liikennettä varten. Pahin ruuhka jouluaattona on iltapäivällä. Mikäli ruuhkan haluaa välttää, kannattaa Mäntykankaan hautausmaalla vierailla jo aamupäivällä tai edellisenä päivänä.

Katso viedeo Mäntykankaan hautausmaan muuttuneista liikennejärjestelyistä osoitteessa youtube.com/henkielama

Mäntykankaan hautausmaan pysäköintialueelle ajetaan Saattokujan (myöhemmin Saattotie) kautta. Hautausmaalle johtava tie on vielä valaisematon. Katuvalot tielle saadaan alkuvuodesta, kertoo työnjohtaja Ari Leppämäki.

Tapetilla

Kun joulupukki melkein potkut sai

KAARINA HEISKANEN teksti
ST NICHOLAS CENTER kuva

Voi mikä moka syntyikään Pohjanmaalla! Teologiharjoittelija lipsautti lapsille, että joulupukkia ei ole olemassa. Kirkonpenkissä istuvien lasten leuat väpättivät, ja niin siinä vanhemmatkin mielensä pahoittivat. Tilaisuudessa laulettavat joululaulut katkesivat järkyttyneeseen nyyhkeeseen, ja lyhytterapioiden kysyntä nousi huippuunsa. Mokan varjo seuraa tulevaa pappia koko hänen virkaikänsä ajan. On se surullista.

Kohu-uutisen jälkeen kyselin Facebook-kavereiltani, miten he olivat törmänneet totuuteen – tai siis "totuuteen" – joulupukista.

– Muistan ikäni, kun tunnistin joulupukin: koulun vahtimestarin ääni. Voi mitkä traumat.

– Ilona-täti kertoi kotona kesällä. Hän oli sitä mieltä, että ennen kouluun menoa täytyy selvittää pukki-, keiju- ja haltia-asiat.

– Meillä käy vieläkin joulupukki, vaikka lapset ovat 22- ja 19-vuotiaita. Viime vuonna pukki kävi, kun olin puita hakemassa.

– Siis what???? Olen järkyttynyt, että joku aikuinen sanoo lapsille noin. Joulutraditioon kuuluu tärkeänä joulupukki.

– Meidän lapsillemme on selvää, että joulupukki on olemassa, mutta hankaluuksia tuleekin sitten siinä kohdassa, kun pohditaan, kuka tuo suklaamunat, pääsiäispupu vai -kukko… Kirkkohallituskaan ei ole suostunut ottamaan selkeää kantaa. ...

– Totta kai joulupukki on olemassa, koska joulupukki on uskoa ihmisen hyvyyteen. Joulupukki antaa lahjat, jotta lahjan saaja ei jää mitään velkaa, eikä synny tarvetta maksaa takaisin. Koska uskon ihmisen kykyyn tehdä pyyteettömästi hyvää, uskon joulupukkiin. Meillä kaikilla on kyky olla joulupukki toiselle. Näin opetti minulle äitini.

– Vanhin lapseni (40 v) uskoo joulupukkiin ja ihmettelee, miten hänelle tulevia paketteja on eksynyt esimerkiksi mummolaan tai siskon luokse.

Joulupukin esi-isä, Myran piispa pyhä Nicolaus seuraa koristekranssin keskeltä hämmentyneenä joulupukista käytävää keskustelua.

Ajassa

Juhlapyhinä ja loma-aikoina vietetään usein enemmän aikaa yhdessä kuin arkena ja tilanteet saattavat kärjistyä jo tästä syystä. Liian monessa perheessä lasten huoleton joulunvietto loppuu ennen aikojaan aikuisten päihteiden käytön takia, johtava sosiaalityöntekijä Laura Vainio-Pernu tietää.

Monen lapsen tärkein toive on raitis joulu

Vähäinenkin alkoholin käyttö jouluna voi lapsesta tuntua hämmentävältä ja pelottavalta, Jyväskylän sosiaalipäivystysyksikön johtava sosiaalityöntekijä Laura Vainio-Pernu muistuttaa.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Kuinka suuri ongelma alkoholin käyttö on perheissä jouluna?
Suomalaiset ostavat joulukuussa kesälomakauden ohella eniten alkoholia. Päihteisiin liittyvät haitat eivät pulpahda pintaan yksinomaan suurkuluttajien perheissä.

Suuri osa lapsista ei pidä vanhempien alkoholinkäytöstä, vaikka se olisi vähäistäkin. Se voi olla lapsista hämmentävää ja pelottavaa silloinkin, kun kyse ei aikuisen mielestä ole varsinaisesta humalajuomisesta. Tuttu vanhempi voi lapsen mielestä tuolloin käyttäytyä, näyttää ja tuoksua erilaiselta kuin tavallisesti. Lapsen tarpeet voivat päihtyneeltä tai krapulaiselta vanhemmalta jäädä myös huomaamatta.

Millä tavoin alkoholin käyttö näkyy lapsiperheissä?
Vanhempien juominen saattaa herättää lapsessa surua, pettymystä ja turvattomuutta. Lasta saattaa mietityttää, voiko hän tuoda kavereita kotiin, vai pitääkö jännittää ovatko vanhemmat selvin päin. Lapsi saattaa joutua tilanteeseen, jossa vanhempien juomista pitää yrittää peitellä muilta ihmisiltä.

Vakavimmillaan vanhempien päihteidenkäyttöön voi liittyä lapsen fyysistä tai psyykkistä laiminlyöntiä. Lapsi saattaa unohtua huomiotta tai hoidotta pitkäksikin aikaa.

Miksi pienikin hilpeä jouluhuppeli pelottaa lasta?
Aikuinen voi kuvitella, ettei lapsi huomaa muutaman viinilasillisen vaikutusta, mutta lapset ovat usein hämmästyttävän herkkiä havainnoimaan tällaisia asioita. Lapsesta myös hyväntuulinen, päihtynyt vanhempi voi tuntua oudolta ja sen vuoksi pelottavalta. Lasta ei ehkä pelota pelkästään juominen vaan se, mitä juominen voi tuoda mukanaan kuten vaikkapa metelointiä, kompastelua ja tavaroiden särkymistä.

Kuinka usein sosiaalipäivystys joutuu puuttumaan vanhempien liialliseen juomiseen?
Päihteet liittyvät tavalla tai toisella reilusti yli puoleen kaikista sosiaalipäivystystehtävistä. Aina ei ole kyse pelkästään siitä, ettei aikuinen oman päihtymyksensä vuoksi pysty huolehtimaan lapsesta. Tilanteet saattavat päihtyneenä helpommin ajautua muullakin tavalla lapselle haitallisiksi, kuten riitaisiksi tai väkivaltaisiksi.

Ketkä sosiaalipäivystykseen ottavat jouluna yhteyttä?
Sosiaalipäivystyksessä joulu ei välttämättä poikkea tavallisesta viikonlopusta tai muusta juhlapyhästä. Ihmiset ottavat yhteyttä sosiaalipäivystykseen tarvitessaan itse apua tai ollessaan huolissaan jonkun toisen tilanteesta. Myös toiset viranomaiset, kuten poliisi, hätäkeskus tai terveydenhuolto, ovat yhteydessä, kun he oman työtehtävänsä yhteydessä huomaavat sosiaalityön tarpeen. Suurin osa sosiaalipäivystyksen työstä liittyy lapsiperheisiin, mutta kiireellinen apu järjestetään kaikenikäisille.

Milloin toisen juomiseen pitää puuttua?
Asiaan kannattaa puuttua jos juomisesta aiheutuu haittaa henkilön arkeen tai hänen lähipiirilleen. Päihteidenkäytön vähentämiseen on saatavilla monenlaista apua.

Miten voi tsempata, että viettääkin raittiin joulun?
Vaikka monet meistä suomalaisista ovat sitä mieltä, että aikuisten päihteidenkäytöstä on haittaa lapsille, saatamme silti toistaa totuttuja käyttäytymismalleja, eivätkä puheet ja teot kohtaa. Aina voi kuitenkin aloittaa uusia perinteitä. Lapset omaksuvat suhtautumisen alkoholiin ja sen käyttötottumukset pitkälti omasta lähipiiristään, joten jokainen vanhempi joutuu ratkaisemaan, millaisia jouluperinteitä haluaa lapsilleen tältä osin välittää.

Miten sinä vietät joulua?
Perheen ja sukulaisten kanssa kotosalla ja mummolassa. Omat lapset ovat jo isoja, mutta pienten sukulaisten ansiosta joulupukki ja muut lapsiperheiden joulujutut ovat onneksi edelleen ajankohtaisia. Tärkeää on kiireetön ja stressitön yhdessäolo ja arkipuuhien jättäminen seuraavaan viikkoon.

Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystykseen saa yhteyden yleisen hätänumeron 112 tai Kriisikeskus Mobilen p. 014 2667150 kautta. Virka-aikana lastensuojeluasioissa saa apua Tapionkadun sosiaaliasemalta p. 014 2663478 ja aikuissosiaalityön asioissa Hannikaisenkadun sosiaaliasemalta p. 014 2663624.

Seurakunta on kiinnostunut Valtiontalosta

Jyväskylän seurakunta pohtii Valtiontaloa vaihtoehtona Keskusseurakuntatalon saneeraukselle. Järvi-Suomen Asunnot Oy ja Royal House Oy ostivat Valtiontalon kaupungilta 700 000 eurolla. Nyt ostajat ovat tarjonneet seurakunnalle mahdollisuutta tulla mukaan yhteisesti perustettavaan kiinteistöosakeyhtiöön.

Keskusseurakuntatalon saneeraus maksaisi tämän hetkisten arvioiden mukaan 8,5 miljoonaa euroa. Osakkuus Valtiontalon kiinteistöosakeyhtiössä ja siihen liittyen Keskusseurakuntatalon myyminen voisi olla selkeästi Keskusseurakuntatalon saneerausta edullisempi vaihtoehto. Asiaa on tarkoitus selvittää lähemmin tammikuun loppuun mennessä.

Seurakunnan talous on alijäämäinen

Jyväskylän seurakunnan talousarvio ensi vuodelle on vajaat 30 000 euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelma vuosille 2016-18 näyttää alijäämää 1,3 miljoonaa euroa. Syitä alijäämäisyyteen ovat toimintatuottojen vähäisyys ja verotulojen hidas kehitys verrattuna toimintakulujen kasvuun. Investoinneista merkittävimpiä ovat Korpilahden kirkon remontti (1 Me) sekä Keskusseurakuntatalon remontin suunnittelu- ja purkutyöt (1 Me).

Halssilasta ja Lohikoskesta luovutaan

Jyväskylän seurakunta luopuu Halssilan ja Lohikosken seurakuntakeskuksista. Lohikosken seurakuntakeskus suljettiin jo aiemmin syksyllä, ja Halssilan seurakuntakeskuksen joidenkin tilojen käyttöä on jouduttu rajoittamaan. Molemmissa rakennuksissa on todettu sisäilmaongelmia.

Kiinteistöstrategian päivittämisen myötä myös leirikeskusten tulevaisuus nostetaan uudelleen pohdittavaksi.

NettiSaapas laajenee YouTubeen

Kirkon erityisnuorisotyön NettiSaapas laajenee YouTubeen keväällä. Aiemmin nettipäivystys on toiminut Suomi24-sivuston nuorten keskusteluissa ja chatissä. Tarkoitus on ryhtyä tuottamaan videomateriaalia YouTubeen ja osallistua suosittujen tubettajien keskusteluihin.

Jyväskylän seurakunnan erityisnuorisotyön organisoima Tekstaritupu-palvelu loppuu vuoden lopussa. Tekstaritupu toimi Jyväskylässä viisi vuotta. Tupu vastaanotti kaiken kaikkiaan noin kaksituhatta viestiä.

Hyvän mielen Joulupata porisee

Pelastusarmeijan joulupatojen tuotto yli kaksinkertaistui, kun muutama vuosi sitten patoja ilmestyi kokeilumielessä marketteihin. Patojen määrän kasvu moninkertaisti myös vapaaehtoisten patavahtien määrän.

HEIKKI IMPIÖ teksti
PETRI KANANEN kuva

Joulupata on suomalaisille tuttu. Monet ovatkin kertoneet, että joulu alkaa siitä, kun padat ilmestyvät katukuvaan, sanoo Pelastusarmeijan varainhankinnasta valtakunnallisesti vastaava **Osmo Halonen.** Hän tietää myös ihmisiä, jotka ovat siirtäneet perinteen sukupolvelta toiselle. Vanhemmat opastavat lapsia laittamaan joulupataan joko rahaa tai lahjan padan alla olevaan koriin.

– Pelastusarmeijaan luotetaan, ja apu menee perille. Keräyskulut ovat hyvin pienet, ja se lämmittää lahjoittajia, Halonen tiivistää.

Osmo Halonen on erityisen tyytyväinen viime vuosien kehitykseen Jyväskylässä. Patojen tuotto on yli kaksinkertaistunut. Viime vuonna tuotto oli 56 400 euroa.

– Meillä oli pitkään Kävelykadulla kaksi pataa. Muutamia vuosia sitten lähdimme kokeilumielessä marketteihin, ja patojen määrä nousi seitsemään, Halonen sanoo.

Nyt joulupadat löytyvät samoilta paikoilta kuin viime vuonnakin eli Kävelykadun Kompassilta ja kuudesta isosta marketista eri puolilta Jyväskylää.

Patavahteina toimivia on myös entistä enemmän, ja heitä tulee eri yhteistyökumppaneiden kautta, muun muassa Jyväskylän seurakunnasta ja Jyväskylä Tourulan Rotaryklubista.

Vaikka Joulupata-traditio on vahva, se on saanut rinnalleen ajan henkeen sopivia muunnelmia. Keräykseen voi nykyään osallistua myös tekstiviesteillä tai tilisiirrolla

Uudistuneen Joulupata.fi–sivuston kautta voi tehdä lahjoituksia tai perustaa oman sähköisen joulupadan. Oman padan kautta voi haastaa mukaan työkavereita, tuttavia, ystäviä tai sukulaisia. Sivulla näkyy reaaliajassa, mikä on oman padan tilanne ja miten muut padat edistyvät.

Tiina Asikainen ja **Antero Lahdensuo** olivat viime jouluna ensimmäistä kertaa patavahteina. Hyvästä kokemuksesta kertonee se, että molemmat ovat mukana myös tänä jouluna. Parasta oli hyvän joulumielen jakaminen ja saaminen.

– Kyllä se auttava mieli näkyi ilman muuta heti ihmisissä, Lahdensuo muistelee viime joulun kokemuksia.

– Ihmiset ilahtuivat, kun heille hymyili ja toivotti hyvää joulua. Ihmiset suhtautuivat ihanasti, ja patavahtia kiiteltiin ja hänelle toivotettiin hyvää joulua, Asikainen jatkaa.

Kahden tunnin vuoro joulupadan äärellä sujui nopeasti, ja ihmisten antamishalu oli vilpitöntä. Pääasiassa lahjoitettiin rahaa, mutta jonkin verran tuotiin myös paketteja.

– Joulumieli ja antamisen riemu näkyivät selvästi, Lahdensuo kuvailee.

Toki toisenlaistakin tunnelmaa oli aistittavissa. Joulun ajan ruuhka-aika kauppakeskuksissa saattoi synnyttää kiireen tuntua. Asikaisen mielestä ihmiset näyttivät välillä vähän alakuloisilta ja miettelläiltä.

Joulupata perustuu vapaaehtoiseen auttamishaluun, ja monenlaisia esteitäkin voi olla matkassa. Lahdensuo toteaa, että eihän hänellä itselläkään ole aina pikkurahaa tai käteistä mukana.

– Monella ei ole käteistä, vaan pelkkä maksukortti. Tällöin ihminen voi vaivautua, kun pitää mennä vain ohitse, vaikka olisi tehnyt mieli antaa.

Tiina Asikaiselle viime joulun patavahtivuoro ajoittui omien joulukiireiden keskelle. Mutta lopulta se oli hänelle oikeastaan ihmeellinenkin kokemus siitä, että oli pakko pysähtyä.

– Se oli ainut hetki ennen joulua, että minä vain olin ja katsoin ihmisiä silmiin. Ja sen jälkeen olin vain jotenkin rauhoittunut.

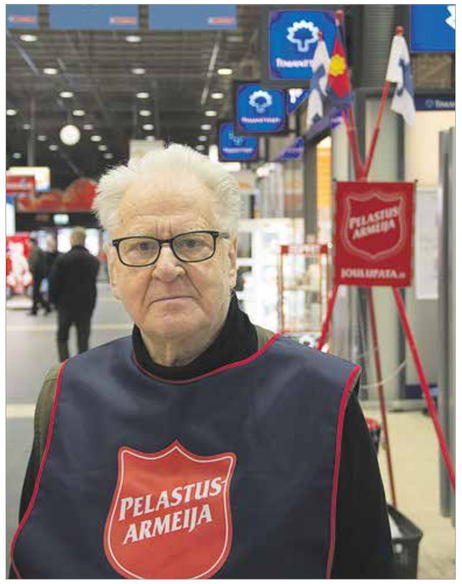

Taisto Niskanen on ollut jo vuosia kerääjänä Pelastusarmeijan joulupadalla. Tänä vuonna hän aloitti urakkansa Seppälän Citymarketin käytävällä.

Tiesitkö?

Seitsemän pataa Jyväskylässä

- Jyväskylän joulupatojen tuotto käytetään Keski-Suomessa apua tarvitseville ympäri vuoden. Keräyksen ajan Pelastusarmeijan tiloissa (Ilmarisenk. 2) on lahjahuone, josta jaetaan tavaralahjoituksia.
- Jyväskylän Joulupadat 15.–23.12. klo 11–19 (la 11–17) (ei sunnuntaina) Kävelykatu Kompassilla, Minimani, Prismat Keljossa ja Seppälässä sekä Citymarketit Keljossa, Palokassa ja Seppälässä.

Hengissä

Luuk. 2: 1-14
Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ja meni Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seisoi Herran enkeli ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä." Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Paras lahja olisi rauha

Mikä puhuttelee teitä joulun sanomassa vuodesta toiseen?
Puhuttelevaa on se, että jouluna Jumalan salattu ja tavoittamaton todellisuus tulee meidän maailmaamme. Se on ihme, Jumala syntyy ihmiseksi. Tämän jälkeen Jumalan ja hänen luomansa maailman välillä on uudenlainen yhteys.

Kuka joulun tapahtumien henkilöistä olisitte halunnut olla?
Kansakoulun joulunäytelmissä Joosefin osa oli halutuin. Hänen ei tarvinnut sanoa mitään, hän vain oli. Joosefin mietteitä ei kerrota. Hän on sivuosassa ja tarkkailee. Olisi kiinnostavaa tietää, mitä miehen päässä liikkui.

Millaisen joululahjan haluaisitte antaa suomalaisille tänä vuonna?
Rauhan. Rauhan ja sovun suomalaisille, jotka riitelevät keskenään eivätkä pysty sopimaan yhteisistä asioista. Rauhan kantasuomalaisten ja pakolaisten välille. Rauhan Lähi-Itään, jonka sota vaikuttaa nyt väkivaltaisesti myös Eurooppaan ja meihin suomalaisiin.

Pakolaistilanne yllätti Suomen ja koko Euroopan. Mitä muutos merkitsee kristinuskolle?
Pakolaisten joukossa on jonkin verran kristittyjä. On tärkeää, että he löytävät Suomessa hengelliseksi kodikseen jonkin maamme kirkoista. Toivon, että luterilaiset seurakunnat ottavat tulijat avoimesti vastaan.

Muslimipakolaisia meidän tulee kohdella kunnioittavasti. Jokaisen ihmisarvoisesta elämästä tulee huolehtia uskonnosta riippumatta. Tarve uskontojen kohtaamiselle kasvaa. Mikäli tulijat ovat kiinnostuneet kristinuskosta, meidän tulee rohkeasti antaa todistus omasta uskostamme.

Milloin piispa ehtii rauhoittua jouluun?
Perheen joulu alkaa Taulumäen jumalanpalveluksen jälkeen. Sitten teemme yhdessä viimeiset joulun valmistelut.

Yhdessäolo on parasta rauhoittumista. Samoin ulkoilu joulunpyhien jälkeen.

Onko jokin tietty joulu jäänyt mieleen?
Monet joulut ovat jääneet mieleen. Edessä oleva joulu tulee olemaan eräällä tavalla ainutlaatuinen, vietämme sitä yhdessä ensimmäisen lapsenlapsen kanssa.

Mikä on rakkain jouluperinteenne?
Yhteinen ateria aattoiltana. Se alkaa jouluevankeliumilla, jonka joku meistä lukee. Sitten on ruokarukous. Siihen liitän mukaan kiitoksen Jumalan varjeluksesta ja siunauksesta kuluneen vuoden aikana.

Sopiiko joulupukki piispan jouluun – oletteko koskaan esiintynyt joulupukkina?
Mikä ettei. Olen tainnut esiintyä joulupukkina muutaman kerran, kun lapset olivat pieniä. Smyrnan piispa Nikolaus on muuten yksi joulupukin esikuvista. Hän auttoi köyhiä, ja häntä pidetään myös lasten suojeluspyhimyksenä. Nikolauksen antamat lahjat viittaavat joulun suureen lahjaan, Jeesukseen, Vapahtajaamme.

Jouluaaton hartaus Taulumäen kirkossa 24.12. klo 15
Saarnaa piispa Simo Peura. Hartaus radioidaan.

MIKÄ JOULUKORISTE OLET?

Tee testi, niin saat tietää, minkä joulukoristeen tavoin luot joulutunnelmaa lähiympäristöösi. Samalla saat tietää, mitä tutut koristeet symboloivat.

KAARINA HEISKANEN teksti
HENRI KÄHKÖNEN piirros

1. Lempijoululaulusi on
A) *Taivahalla syttyy juuri tähti kirkas, tähti suuri*. (6 p)
B) *Soihdut sammuu, kaikki väki nukkuu.* (5 p)
C) *Enkeli taivaan lausui näin.* (4 p)
D) *On äiti laittanut kystä kyllä.* (3 p)
E) *Sika*. Se kritisoi kulutusjoulua niin hyvin. (2 p)
F) *Jouluna rokataan.* (1 p)

***2.* Miten ostat joululahjat?**
A) Varmistan, että perheenjäsenet saavat yhtä monta lahjaa. Oikeudenmukaisuus on tärkeintä. (6 p)
B) En osta! Minä teen. Aloitan lahjavalmistelut kun päivät alkavat lyhentyä. Viimeistään heinäkuussa. (5 p)
C)Hankin lahjat joulumyyjäisistä. Eniten tykkään Betlehemissä tehdyistä oliivipuisista käsitöistä. (4 p)
D) Selvitän etukäteen lahjatoiveita ja mietin, mitä käytännöllisiä esineitä kukin tarvitsee. (3 p)
E)Lahjojen pitää olla eettisesti kestäviä, ei kertakäyttötavaroita eikä hikipajoissa tehtyjä. Ostan paljon kirppareilta. (2 p)
F) Ou nou. Ovatko kaupat aina menneet aattona kiinni jo kello 12? (1 p)

3. Jos osallistut joulukampanjaan, niin mihin?
A) Toisenlainen joululahja on mielestäni hyvä. (6 p)
B) Jos joku keksisi kansanperinnekampanjan päiväkodeissa, niin sellaiseen haluaisin. (5 p)
C) Joulun lapsi – paketoin aina lahjoja Romanian lastenkoteihin. (4 p)
D) Vierailen tuttujen vanhusten luona. En tarvitse kampanjaa. (3 p)
E) Älä osta mitään –päivä on mun juttu. (2 p)
F) Pikkujouluihin! (1 p)

4. Kuvittele, että olet joulukoriste. Miten sinut säilytetään?
A) Kiedotaan silkkipaperiin ja laitetaan laatikkoon. (6 p)
B) Kannetaan varovasti ja ilmavasti ullakon komeroon. (5 p)
C) Laitetaan vaatekomeron ylähyllylle laatikkoon huolellisesti, että kaikki osat pysyvät tallessa. (4 p)
D) Joskus ovat unohtaneet minut nurkkaan, ja kissa leikkii minulla, niin että lattialistat kolisevat. (3 p)
E) Minut kierretään talouspaperitötterön ympärille. Varovasti pliis, ettei langat sotkeennu. (2 p)
F) Yleensä minut jätetään aina esille, koko vuodeksi. En halua piiloon. (1 p)

5. Joulupäivällisellä syöt
A) En ainakaan ylensyö. (6 p)
B) Perinteisiä laatikoita. Porkkanat kasvatan itse. (5 p)
C) Adventtipaaston jälkeen perinteiset ruoat maistuvat. Ruoka ei kuitenkaan ole joulussa tärkeintä. (4 p)
D) Uuh. Olen puuhannut ruokia niin kovasti, että ruokahalu on mennyt ja minulla on migreeni. (3 p)
E) Tofukinkku ja herneitä. Sekä vegaanisia torttuja. Haluatko reseptit? (2 p)
F) Pizza! No hyvä on, kinkkupizza kun on joulu. (1 p)

6. Mistä jouluperinteestä et ikinä luovu?
A) Haudoilla käymisestä. (6 p)
B) Joulukuusen nostalgisista koristeista. (5 p)
C) Joulukirkosta, olen mukana joulunäytelmässä. (4 p)
D) Jouluverhojen vaihdosta. Ne tuovat tunnelman. (3 p)
E) Joulurauhan julistuksesta. Toivon,että kaikilla olisi rauha. (2 p)
F) Oikeastaan haluaisin tuoda sisälle joulukoivun. (1 p)

.

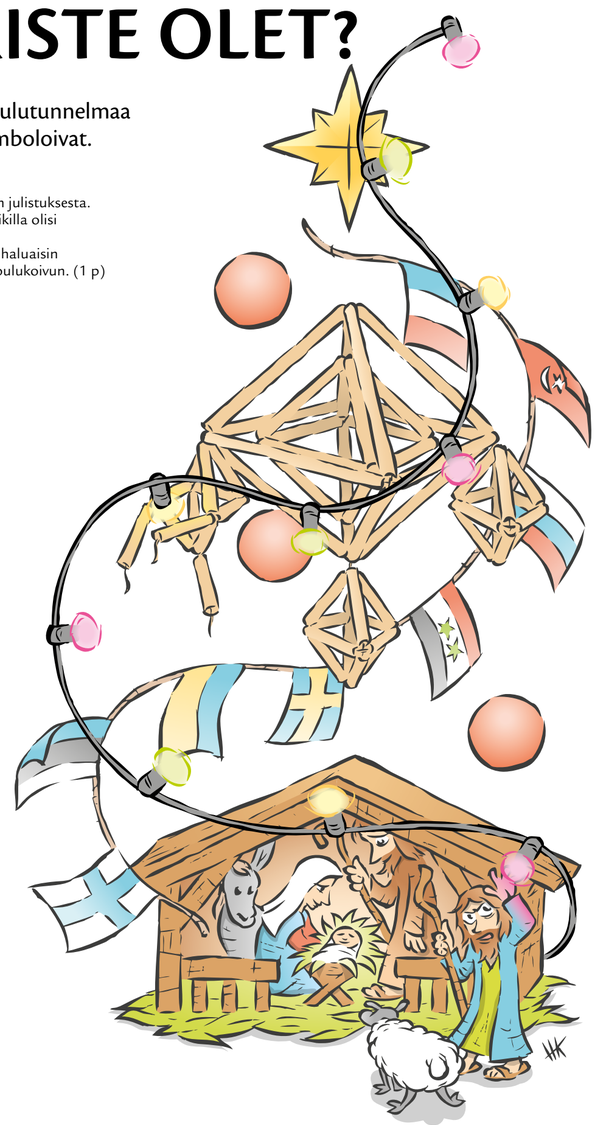

32–36 pistettä
Olet latvatähti. Toimit kiperissä tilanteissa eettisesti oikein ja punnitset asioita kaikkien kannalta. Haluat kuunnella kaikkien näkökulmia, ennen kuin teet päätöksiä. Muista, että huipulla tuulee – voit helposti joutua kateuden kohteeksi. Jos mahdollista, anna kunniaa ja näkyvyyttä myös toisille ihmisille.

Latvatähti symboloi Betlehemin tähteä, joka näytti itämaan tietäjille tietä seimen luokse. Joulun tähti ilmentää syvimpiä toiveita, ihanteita, tulevaisuudenuskoa, tavoitteiden ylittämistä. Se on uskon ja johdatuksen symboli.

28–31 pistettä
Olet himmeli, aito tyyppi, joka et pidä mistään teennäisestä. Et aina tunne oloasi kotoisaksi nykyajan teknologian keskellä, vaan kaipaat ihmisten kohtaamista ja yhteisöllisyyttä ilman älypuhelimia ja internetiä. Vaikka arvostatkin suomalaisia perinteitä, hellitä vähän jouluna. Muista, että uudestakin tulee joskus historiaa ja perinnettä, jota kaivataan ja muistellaan.

Himmeli on tavallisesti oljista tehty katosta riippuva koriste-esine. Nimi himmeli tulee germaanisten kielten sanasta Himmel (taivas). Paikoin himmeliä on kutsuttu myös olkikruunuksi. Ennen sitä pidettiin hyvän sadon takaavana onnenkaluna.

23–27 pistettä
Olet jouluseimi. Sinulle joulun ydin on Betlehemin tapahtumissa noin 2000 vuotta sitten. Olet sydämellinen ihminen ja autat mielelläsi muita. Varsinkin lapset saavat sydämesi heltymään, etkä kiellä apuasi ystävältä, joka on ajautunut rahavaikeuksiin. Olet jo antanut Jeesuksen tulla sydämeesi, mutta jätä siellä pikkunurkka myös tontuille – ilakointi ja hupsuttelu kuuluvat myös jouluun ja keventävät oloa.

Seimi on katolinen perinne, mutta se on levinnyt Suomessa myös luterilaisten joulunviettoon. Seimessä on Jeesus-lapsen lisäksi Joosef ja Maria, enkeleitä, paimenia, itämaan tietäjiä ja tallin eläimiä.

17–22 pistettä
Olet kuusenpallo. Olet puuhakas ihminen, joka saa asiat luistamaan ja ilahdutat toisia iloisella olemuksellasi. Eipä ole ongelmaa, johon sinä et keksisi ratkaisua, ja ystäväpiirisi on tottunut turvautumaan sinuun, kun käsillä on muutto, lastenhoitoapu tai renkaanvaihto. Pidä huolta, että et väsytä itseäsi etkä anna toisten käyttää sinua hyväkseen. Ota ainakin ensi joulu rennosti ja anna perheesi ja sukusi löytää ihan itse se kinkku jääkaapista.

Lasinpuhaltajien puhaltamat joulupallot korvasivat joulukuusessa aidot omenat, jotka tietenkin pyrkivät nahistumaan. Pallon pyöreä muoto kertoi täydellisyydestä, jumaluudesta ja iankaikkisuudesta, jolla ei ole alkua eikä loppua.

11–16 pistettä
Olet lippunauha, jossa on valtioiden liput. Ajattelet globaalisti ja ahdistut herkästi varsinkin jouluna, jolloin maailman epätasa-arvoisuus pamahtaa mieleesi. Olet periaatteellinen ihminen, ja sinun on vaikea tehdä kompromisseja. Anna isoisän "kinkku se tiellä pitää" –puheen mennä toisesta korvasta ulos. Voit väistää kinkunsiipaleen vähin äänin. Rauhallinen jouluateria suvun kanssa on tärkeämpi kuin oikeassa oleminen.

Joulukuusta kiertävä lippunauha muistuttaa joulun ja evankeliumin globaalista luonteesta. Jeesus syntyi kaikille maailman kansoille.

6–10 pistettä
Olet monivärinen vilkkuva jouluvalo. Sinua ei voi olla huomaamatta! Välillä saat lähiympäristösi raivon partaalle. Toisinaan provosoit tahallasi, toisinaan huomaamattasi. Ravistelet totuttuja tapoja ja olet oman tiesi kulkija, jolle kompromissi on outo sana. Jouluna sinun kannattaa kuitenkin himmata hiveneen, sillä joulu on hyvän tahdon juhla – vältä siis pahoittamasta läheisiä mieltä. Onhan vuodessa noin 363 muuta päivää tallata omia polkujaan.

Suomen ensimmäinen sähkökynttiloillä valaistu kaupungin joulukuusi oli tiettävästi Tampereella vuonna 1894. Jouluvaloilla on sama tausta kuin joulun kynttiloillä: valo symboloi elämän valoa ja Kristuksen syntymän tuomaa toivoa. Huomiota herättävät jouluvalot saattavat synnyttää epäsopua ja kitkerää keskustelua tyylitajusta ja sen puutteesta.

Kolumni

Pimeytehen maailman tuo taivaan valoa

Joulun sanoma seimineen, talleineen, heinineen ja härkineen on idyllinen. Joululaulut tavoittavat hyvin tämän rauhan, valon ja kauneuden. Juhlavuoden kohteena olevan Jean Sibeliuksen säveltämä En etsii valtaa loistoa kiteyttää monien kaipauksen: ”Mä pyydän taivaan valoa ja rauhaa päälle maan. Se joulu suo, mi onnen tuo ja mielet nostaa Luojan luo”.

Joulun kertomuksen voima ei ole vain sen idyllisyydessä. Joulun taivaallinen valo ei näkyisi niin kirkkaana, ellei sen taustana olisi elämän varjoisa puoli. Niin arkiset perhehuolet kuin valtakunnan tason myllerrykset muodostivat puitteet ensimmäisen joulun tapahtumille. Enkelten ilmoitus, ”älkää pelätkö, tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja”, saa merkityksensä maailman pimeyden ja pahuuden keskellä. Tämäkin ilmaistaan hyvin tuossa Sibeliuksen ja Topeliuksen laulussa: ”Pimeytehen maailman tuo taivaan valoa!”.

Rukous ja teot rauhan puolesta ovat tänä vuonna erityisen ajankohtaisia. Sodat ja terrori luovat synkän taustan joulun vietolle. Joulun kertomukset Jeesuksen perheen vaiheista sisältävät yhtymäkohtia oman aikamme pakolaisperheiden elämään. Jeesus syntyi hätämajoituksessa ja pakomatkallaan Egyptiin jakoi kaikkien tulevien turvapaikanhakijoiden osan.

Turvapaikanhakijoiden runsas määrä on tänä syksynä yllättänyt meidät ja vaatinut nopeita ratkaisuja. On ollut upeaa havaita, kuinka Jyväskylässäkin on ilmennyt valmiutta auttaa apua tarvitsevia. Vaatteita ja muita välttämättömyyksiä on kerätty. On järjestetty hätämajoitus- ja vastaanottopaikkoja. On löytynyt niin vapaaehtoisesti kuin ammatikseen työtä tekeviä huolehtimaan uusista tulijoista. Jyväskylän seurakunta on ollut mukana kantamassa vastuuta niin paikallisella tasolla kuin pitäen esillä mahdollisuuksia tukea kansainvälistä diakoniaa.

Jouluevankeliumi suuntaa katseemme arkisiin asioihin. Yksi perhe, yksi lapsi tai kuka tahansa apua tarvitseva ihminen saa katon päänsä päälle ja lämmintä ylleen. Elämme todeksi joulun sanomaa Jumalan rakkaudesta ja rauhasta koko maailmaa kohtaan osoittamalla vieraanvaraisuutta toisiamme kohtaan.

Arto Viitala
Kirkkoherra
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Rukoilen viisautta

Rukoilen meille viisautta elää sovussa toisten kanssa. Oli sitten minkä värinen, kokoinen tai taustainen tahansa.

Miksi se onkin meille ihmisille niin vaikeaa?

mies, 50

Jos Jeesus ei olisi tullut

Tosiaan, jos enkelit olisivat höynäyttäneet tyhjälle seimelle paimenet, jotka jouluyönä vartioitsivat kedolla laumaansa. ”Aprillia, täällä ei ole mitään nähtävää, menkää takaisin työnne ääreen.”

KAARINA HEISKANEN teksti
PETRI KANANEN kuva

Hassu pikku kirjanen osuu käteen kirpparin hyllyltä. Setlementtiliikkeen Suomeen tuonut **Sigfrid Sirenius** on kirjoittanut *Jos Jeesus ei olisi tullut* –kirjan, jossa hän selostaa aatteen palolla, mitä maallista hyvää Jeesuksen syntymä ja kristinusko ovat ihmiskunnalle antaneet. Kirjan ensimmäinen painos on ilmestynyt vuonna 1917.

– Jos Jeesus ei olisi syntynyt, ihmiskunta ei tuntisi sellaisia näkökohtia kärsimyksestä ja rakkaudesta, kuin mitä Jeesus-kertomus viestii, sanoo kirkkohistorian dosentti **Mikko Malkavaara** vuonna 2015.

Jeesus toi ihmiskunnalle radikaalin lähimmäisenrakkauden. Jeesus toki myönsi, että pakanatkin rakastavat itselleen tärkeitä ihmisiä, mutta Jeesuksen seuraajan tulee rakastaa myös heitä, jotka ovat kaukana, joista et hyödy, ja jotka saattavat toimia sinun etujasi vastaan ja jopa tuhota sinut.

– Mutta kukapa tuota neuvoa pystyisi noudattamaan. Esimerkiksi **Martti Luther** on tulkinnut *Vuorisaarnan* radikaalia rakkauden opetusta saavuttamattomaksi ideaaliksi. Ja koska se ei toteudu, tarvitsemme ristinkuoleman tuomaa armoa, Malkavaara sanoo.

Moni uskonto tuntee armeliaisuuden, mutta radikaali armo on vain kristinuskon keskeinen oppi.

– Armeliaisuus on luonteenpiirre ja ideaali, jossa ihmisen tulee osoittaa hyvyyttä. Se nousee hyvästä tahdosta ja hyvästä sydämestä. Armo taas sanoo, että sinun vikasi ja syysi on luettu kokonaan pois.

Länsimainen yhteiskunta olisi Malkavaaran mukaan kovin toisen näköinen ilman kristinuskoa.

– Kristinuskon peruseetoksella on ratkaiseva vaikutus kulttuurimme kivijalkojen eli terveydenhoidon, sosiaalihuollon ja koulutuksen syntymiseen.

Malkavaara tosin huomauttaa, että kristinusko nautti Euroopassa uskontomonopolia 300-luvulta lähtien valistukseen saakka. Kilpailijoita ei juuri ollut.

– Länsimaista yhteiskuntaa rakennettiin 1500 vuotta niin, että kaikkien oletettiin olevan kristittyjä.

Kristilliset käsitykset vaikuttivat siihen, että köyhillekin haluttiin taata pääsy sairaanhoidon pariin ja hyötymään lääketieteen saavutuksista. Useissa eurooppalaisissa kielissä sairaalaa merkitsevä hospitaali tuleekin köyhäintaloa merkitsevästä sanasta.

– Esimerkiksi 200-luvulta peräisin olevat kertomukset todistavat, että pakanat pakenivat, mutta kristityt jäivät tautiepidemioiden aikana hoitamaan sairaita, myös ei-kristittyjä. Lisäksi he hautasivat kuolleet, mikä hillitsi epidemioita, Malkavaara konkretisoi.

> Uskonnonvapauskin on seuraus Jeesuksen opetuksista.

Sosiaalihuollon kehittymistä linjasi *Matteuksen evankeliumin* kertoma Jeesuksen opetus viimeisestä tuomiosta. Se velvoittaa tarjoamaan suojaa heikommille.

– Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.

Myös kansanopetus on kehittynyt kristinuskon suojissa, varsinkin protestanttisissa maissa, joissa on haluttu antaa kansan käteen *Raamattu* ja taata kansankielinen alkeisopetus. Tosin monen sadan vuoden ajan ylintä opetusta saivat vain harvat. Myös länsimainen korkein koulutus on syntynyt kristinuskon vaikutuksesta. Yliopistolaitoksen juuret ovat klassisten kristillisten tekstien tutkimuksessa.

Arkinen kysymys dosentille: Mikä ihmisryhmä saa olla kiitollisin Jeesukselle?

– (Naurua.) Konkreettisesti näyttäisi siltä, että rikkaat ja vallanpitäjät ovat päässeet parhaiten hyötymään kristinuskosta, Malkavaara heittää.

– Mutta historian kulkua katsoessa kristinusko on edesauttanut köyhiä ja vähäosaisia – ja naisia.

Varhaiset seurakunnat kiinnittivät huomiota perheinstituutioon ja edistivät uskollisuutta, yhden puolison järjestelmän muotoutumista ja seksuaalisen hillittömyyden vastaista käytöstä. Se merkitsi länsimaisen perheoikeuden syntyä sekä naisten ja lasten suojelua.

Uusi testamentti julisti ihmisten tasa-arvoisuutta: Jumalan edessä ei ole roomalaista ei kreikkalaista, ei miestä ei naista, ei orjaa eikä vapaata. Alkukristityt eivät kuitenkaan ryhtyneet kampanjoimaan orjuuden lakkauttamiseksi. Sille oli selityksensä.

– *Uuden testamentin* kirjoittajat kirjoittivat tekstinsä uskoen Jeesuksen pikaiseen paluuseen. Orjuus ei ollut siitä näkökulmasta ajankohtainen kysymys. *Vanha testamentti* on paljon yhteiskunnallisempi ja siinä on väkevämpi poliittinen sanoma kuin *Uudessa testamentissa*.

Myös uskonnonvapauden voi sanoa olevan seurausta Jeesuksen opetuksista. Ensimmäinen Jeesuksen jälkivaikutus oli hierarkinen kirkko, joka ei tuntenut vapautta olla uskomatta. Toisen kristillisen vuosituhannen aikana vapautumisilmiöt seurasivat Euroopassa aaltoina toisiaan.

– Renessanssi, reformaatio, valistus ja ihmisoikeuskorostus, Malkavaara listaa.

Kristinuskon vaikutusta on sekin, että kristinuskolla on vähä vähältä ollut vähemmän vaikutusta. Kristinuskoon kuuluu lupa: jos et tule sanoman vaikuttamaksi, voit olla vapaasti se mitä olet.

– Toki kristinuskon historiassa on raskaita painolasteja, aikoja, jolloin näin ei ole ollut, Malkavaara viittaa muun muassa inkvisitioon ja noitavainoihin.

– Kristinusko on vapauttava voima, mutta historiallinen totuus on, että se on ollut myös kahlehtiva voima.

Entä jos Jeesus ei olisikaan syntynyt? Jos Hän olisi ilmoittanut taivaallisessa kodissaan, että EVVK, olisi tässä parempaakin tekemistä? Paimenet ja itämaan tietäjät olisivat tehneet hukkareissun Betlehemin seimelle, ja enkelit olisivat sanoneet heille, että sori, tämä juttu peruuntui. Täällä ei ole mitään nähtävää, menkää kotiinne.

Jeesuksen ajan pyramidihuijaus

KAARINA HEISKANEN teksti

Jeesus syntyi pyramidin kaltaiseen yhteiskuntaan, kuvaa yliopiston lehtori **Niko Huttunen** Helsingin yliopiston teologisesta tiedekunnasta. Pyramidin huipulla oli pieni osa väestöä, joka nautti etuisuuksista.

– He ovat niitä nimiä, joista antiikin historiasta saamme lukea.

Keskiluokka oli pieni, ja suurin osa ihmisistä keikkui toimeentulorajan molemmin puolin. Asumistiheys oli valtava.

– Pyramidi kuvaa myös käsitystä yhteiskuntajärjestyksestä. Jokainsella oli paikkansa hierarkisessa rakenteessa, ja jokaisen tuli pysyä siinä.

Yhteiskunnallinen liikkuvuus ylös tai alas oli vähäistä.

Jeesuksen kotimaa oli Jeesuksen syntymän aikaan syrjäinen kolkka, osa Rooman mahtivaltiota. Roomalaisessa yhteiskunnassa oli klienttiajattelu. Ylemmän tason ihmisellä on uskollisia alempia henkilöitä, jotka ovat hänen myötäjuoksijoitaan. Vastikkeeksi uskollisuudesta he saavat suojelua.

– Sitä voi verrata Suomessa vallinneeseen tehdasyhteisöjen patruunajärjestelmään. Patruuna järjesti kaiken kehdosta hautaan, ja vastineeksi työntekijöiden piti olla hänelle kuuliaisia. Roomalaisessa yhteiskunnassa alempien uskollisuusvaatimus oli ehdoton. Jos alamainen rikkoi sen, ylempi oli oikeutettu hävittämään hänet.

Lisäksi olivat orjat.

– Oli kaleeri- ja vuoriorjat, joihin meillä assosioituu orja-nimitys, toisessa äärilaidassa oli provinsseissa keisarin orjat, jotka olivat korkea-arvoisia virkamiehiä tai kotiopettajia. Orjuus ei aina tarkoittanut köyhyyttä, mutta omistajalleen orja oli irtaimiston asemassa.

Jeesus rikkoi hierarkisia rakenteita. Hän tuli tuntemattomuudesta ja alkoi kyseenalaistaa systeemiä.

– Jeesus sanoi seuraajilleen: Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina niitä hallitsevat, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Näin älköön olko teillä keskenänne, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne.

Jos Jeesus olisi solahtanut omalle hierarkiatasolleen, hän olisi työskennellyt puuseppänä tai rakennusmiehenä.

– Jos hän olisi ollut ammatissa kyvykäs, hän olisi ehkä kohonnut rakennusmestariksi, Huttunen arvioi.

Tuntemattoman tyypin singahtaminen kansan villitsijäksi ei toki ollut uutta juutalaisuudessa.

– *Vanha testamentti* kertoo profeetoista, jotka nousevat kansan keskuudesta julistamaan, mutta ei heitäkään puremalla nielty.

Aluksi kristinusko ei vedonnut ylimpään yhteiskuntaluokkaan, sillä se tuli syrjäisestä maakunnasta. Seurakunnissa oli sekä köyhää väkeä että ihmisiä, joilla oli taloja ja siten resursseja tarjota kokoontumistiloja seurakuntalaisille.

– Yhteiset ateriat aiheuttivat joskus ongelmia, kuten **Paavalin** kirjeistä saattaa päätellä. Toiset tulivat kokoontumisiin ja aterioille aiemmin, toiset, koko päivän töissä olleet, nälkäisinä myöhemmin. Tuloeroista siis syntyi ongelmia kristittyjenkin kesken.

Kristinusko paransi naisten ja erityisesti lasten asemaa. Roomalaisen perheen isällä oli oikeus päättää vastasyntyneen elämästä ja kuolemasta. Jos isä nosti vauvan syliinsä, hän samalla hyväksyi lapsen perheeseen. Jos ei, lapsi jätettiin sumeilematta kuolemaan.

– Tällainen oli täysin vierasta juutalaisille ja juutalaisesta taustasta syntyneelle kristinuskolle. Kristityt alkoivat perustaa orpokoteja ja korostivat myös, että köyhistä, vammaisista ja sairaista tulee huolehtia. Kristityt tekivät diakonialähetystä. Rakkauden ja huolenpidon käskyn noudattaminen loi yhteenkuuluvuutta ja kutsui joukkoon myös uutta porukkaa. He tekivät diakonialähetystä, Huttunen toteaa.

Rakkauden ja huolenpidon käsky näkyy edelleen yhteiskunnissa, joita kristinusko on muokannut. Varsinkin luterilaisessa tulkinnassa ajatellaan, että yhteiskunnan täytyy pitää huolta kaikista jäsenistään.

– Köyhistä, vähäosaisista, vammaisista ja avuttomista lapsista huolehtiminen ei ole itsestään selvää kaikkialla maailmassa.

Kristinusko opettaa, että ihminen ei ole käyttötavaraa, resurssi, jota voi käyttää ja heittää sitten tarpeettomana pois.

– Saamme lukea, kuinka kahden euron paidan ompelija heitetään kadulle, kun hän menettää työkykynsä. Sellainen ei ole ollut meillä normimeininkiä koskaan. Vaikka onhan meilläkin väärinkäytöksiä ollut, en halua valkopestä.

Varsinkin 1800-luvulla, teollistumisen tuomien ongelmien myötä, eurooppalaisten sosiaalinen omatunto alkoi herätä.

– Se voidaan nähdä kristillisen perinteen toisintona. Sosialistinen työväenliike perusteli omaa järjestelmäänsä kristillisellä perinteellä, ei niinkään uskonnollisella vaan sosiaalieettisellä painotuksella, Huttunen sanoo.

HYVÄT UUTISET PAKETISSA

Kuluvan vuoden parhaat uutiset ovat luoneet työpaikkoja, tuoneet esille kirkon kannan pakolaisiin, antaneet kulttuurielämyksiä ja edistäneet koululaisliikuntaa.

PETRI KANANEN, SIRPA KOIVISTO teksti
TORBAKHOPPER kuva

Jyväskylän kaupunginjohtaja **Timo Koivisto** iloitsee, että kaupunki sai kuluvana vuonna hyvän keskusteluyhteyden yritysten kanssa. Vaikka talouden yleinen kehitys on valtakunnan tasolla huolestuttava, niin Koivisto on tyytyväinen saamiinsa paikallisiin positiivisiin signaaleihin.

Koiviston konkreettiset hyvät uutiset tulivat Airbusilta ja Landis+Gyriltä. Airbus sijoitti puolustus- ja kyberturvallisuusyhtiö Airbus DS Finlandin pääkonttorin Jyväskylään.

– Ehkä merkittävin uutinen on, että Landis+Gyr rekrytoi tänne yli 40 kovan tason tutkimus- ja tuotekehitysosaajaa. Jyväskylän asema vahvistuu tässä suhteessa.

Koivisto muistuttaa, että Jyväskylä ei pyöri ilman kasvavia yrityksiä ja työpaikkoja sekä niitä kautta tulevia verotuloja.

Vuodelle 2016 Koivisto toivoo, että työ työttömyyden vähentämiseksi alkaa näkyä Jyväskylässä.

– Voidaan puhua vaikka kuinka paljon, kuinka vetovoimaisia olemme ja kuinka hyvä imago meillä on. Jos ei se konkretisoidu missään, niin se on pelkkää puhetta.

Jämäkkä ja nopea kannanotto pakolaiskysymykseen. Se oli Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuuston puheenjohtajan **Heikki Tynkkysen** mielestä vuoden paras kirkollinen uutinen.

– Kirkko reagoi arkkipiispan johdolla painokkaasti pakolaistilanteeseen ja osoitti, mitä on kristillinen ihmisarvo. Lähtökohtana on, että ketään ei saa syrjiä. Kenellekään ei jäänyt epäselväksi, mikä on kirkon kanta pakolaisiin. Tästä kannanotosta olen ollut erittäin ylpeä, Tynkkynen sanoo.

Seurakunnat ympäri Suomen ovat tarjonneet aktiivisesti apuaan pakolaistilanteen helpottamiseksi. Näin on toimittu myös Jyväskylän seurakunnassa.

> Kenellekään ei jäänyt epäselväksi, mikä on kirkon kanta pakolaisiin.

– Toivon, että ensi vuonna maailmantilanne rauhoittuisi ja pääsisimme pureutumaan pakolaisuuden syihin. Kysymys on ainutlaatuisesta kansanvaelluksesta, jonka helpottamiseksi pitää löytää ratkaisuja, Tynkkynen toteaa.

Heli Niemiselle yksi vuoden 2015 hyvistä uutisista on hallitusohjelman kirjaus: tunti liikuntaa jokaiseen koulupäivään. Keski-Suomen Urheiluakatemian toiminnanjohtajalle koulupäivän liikunnallistaminen ei tarkoita pelkästään liikuntatuntien määrän lisäämistä. Tärkeää on myös toimintakulttuurin muutos.

– Koulupäivään saadaan lisää aktiivisuutta muun muassa hyödyntäen aamu- ja iltapäivätoimintaa, seurojen ja koulujen välisen yhteistyön tiivistymistä sekä Liikkuva koulu -ohjelmaa.

Liikunnan tiedetään lisäävän hyvinvointia ja ehkäisevän sairauksia. Tämän vuoksi Nieminen liputtaa kaikille toimenpiteille, jotka opettavat lapsille liikunnallista elämäntapaa. Tunti liikuntaa päivässä -ajatus tukee myös kilpa- ja huippu-urheilua.

– Ilman liikunnasta innostuneita lapsia ei tule myöskään huippu-urheilijoita.

Vuodelta 2016 Nieminen toivoo, että edellä mainittu tavoitekirjaus lähtee konkretisoitumaan liikunnallisiksi teoiksi koulumaailmassa. Henkilökohtaisesti hän toivoo rauhaa ja rakkautta kaikille.

Keskisuomalainen julkaisi 21. huhtikuuta jutun *"Oikea päivä"*. Siinä kerrottiin, että Äänekosken odotettu biotuotetehdas toteutuu. Tehtaan rakentaminen tuo 6000 työpaikkaa. Mittava hanke maksaa 1,2 miljardia euroa.

– Se tuo merkittävällä tavalla toimeentuloa ja tulevaisuuden näköaloja Keski-Suomeen, Keskisuomalaisen uutispäällikkö **Keijo Lehto** sanoo.

> Työ on edelleen parasta sosiaalipolitiikkaa.

Lehdon mielestä tehtaan rakentaminen tuo paljon hyvää. Suorien vaikutusten lisäksi hyvä heijastuu myös Jyväskylään ja koko Keski-Suomeen työnä ja toimeentulona. Se vaikuttaa myös mielialoihin

– Mielialajuttu voi olla merkittävä, kun yritetään rakentaa paremmaa Keski-Suomea.

Seuraavalle vuodelle Lehto toivoo työtä keskisuomalaisille, suomalaisille ja turvapaikanhakijoille.

– Työ on edelleen parasta sosiaalipolitiikkaa, mitä meillä on. Vaikein on tietysti turvapaikanhakijat. Uudet suomalaiset pitäisi saada töihin, ettei tapahtuisi laajamittaista syrjäytymistä.

Jyväskylän elävän musiikin yhdistyksen eli Jelmu ry:n toiminnanjohtaja **Jonna Paananen** iloitsee siitä, että heikosta taloudellisesta tilanteesta huolimatta Tanssisali Lutakon konserteissa on riittänyt kävijöitä. Paanasen arvion mukaan vuosi 2015 on ollut kävijöiden osalta Jelmun paras.

– 25-vuotisjuhlavuoden kunniaksi olemme järjestäneet myös sellaisia bändikeikkoja, joita emme ehkä muuten olisi uskaltaneet tehdä, Paananen kertoo.

Jelmun toiminta pyörii pitkälti vapaaehtoisten varassa. Uusia, aktiivisia toimijoita on Paanasen mukaan saatu toimintaan mukaan ilahduttavan paljon.

Lutakossa järjestetään vuosittain lähes 150 keikkaa. Kohtuuhintaisilla lipuilla on pyritty siihen, että kynnys lähteä keikalle olisi mahdollisimman matala.

– Tässä ajassa musiikki tuo iloa ja lohtua monille ihmisille, Paananen tietää.

Ensi vuodelle Jelmun toiminnanjohtaja toivoo ennen kaikkea myötätuntoa.

– Ilmapiirin koveneminen kauhistuttaa. Tarvitsemme enemmän yhdessä tekemisen meininkiä.

Uuden Prisman rakentaminen Seppälään on ollut tervetullut hanke, joka on tuonut paljon töitä muun muassa jyväskyläläiselle HB-Betoniteollisuus Oy:lle.

– Prisman rakentaminen on ollut tämän vuoden valopilkku. Positiivista on myös se, että Keski-Suomessa on yleisesti ottaen tiedossa paljon rakentamista muutamaksi vuodeksi eteenpäin, HB-Betoniteollisuus Oy:n toimitusjohtaja **Virpi Nieminen** toteaa.

Virpi Nieminen toivoo, ettei yrittäjien tarvitsisi maksaa tekemättömästä työstä. Nyt näin tapahtuu esimerkiksi arkipyhien kohdalla.

Kamalat äidit

Oletko kamala äiti?

Murrosikäisten lasten äitien uusi Kamalat äidit® -vertaisryhmä käynnistyy Jyväskylän NNKY:llä 13.1. klo 17.30 infotilaisuudella (Puistotori 4) ja jatkuu vertaisryhmänä 20.1. klo 18-19.30. Tervetuloa mukaan!

Ilmoittautuminen ja lisätietoja:
jklnnky@elisanet.fi • 040 7404 472
www.kamalataidit.fi • www.ywca.fi

Jyväskylän NNKY

Palveleva puhelin kuuntelee ja auttaa joulunakin

KAARINA HEISKANEN teksti
AARNE ORMIO kuva

Arkihuolesi kaikki heitä, kannustaa joululaulu. Mutta aina se ei niin vain onnistu. Joulua markkinoidaan perheen ja suvun juhlana. Jos perhettä ei ole, jouluna yksinäisyys korostuu. Joulun viettäminen yksin saattaa tuntua vaikealta.

– Yksinäisyyden aiheuttama ahdistus tunnetaan Palvelevassa puhelimessa. Ahdistus voi nousta esimerkiksi muistellessa lapsuuden perhejoulua, yhteistä juhlaa, josta nyt on jäljellä vain muisto. Yksinolo korostuu entisestään juhlien aikaan, sanoo Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja **Jaana Ristonmaa.**

Palveleva puhelin vastaa joulunakin.

Palveleva puhelin on evankelis-luterilaisen kirkon auttava puhelin. Se päivystää tänäkin vuonna myös joulun aikaan. Nyt joulunpyhät sijoittuvat arkipäiviin, joten pyhäpäiviä on monta peräkkäin.

– Päivystämme kaikkina pyhinä. Erityisesti haluamme kuunnella niitä ihmisiä, joille joulun aika tuo mukanaan ahdistusta ja yksinäisyyden tunnetta, Ristonmaa sanoo.

Palvelevan puhelimen päivystäjä on koulutettu vapaaehtoinen, joka omaan elämänkokemukseensa nojaten haluaa auttaa lähimmäistään. Palvelevaan puhelimeen soittaessa ei tarvitse esitellä itseään, ja myös päivystäjä toimii nimettömänä. Luottamuksellinen, nimettömänä käyty keskustelu on turvallinen.

Palvelevan puhelimen keskustelujen tavoitteena on, että soittajan olo helpottuisi ja hän löytäisi uuden näkökulman ja valoa, jonka varassa hän jaksaa jatkaa eteenpäin.

– Aina elämän vaikeuksille ei voi tehdä mitään, vaan on suostuttava kasvamaan kivun keskellä. Siinä auttaa toisen ihmisen rinnalla kulkeminen. Palveleva puhelin haluaa olla kuulevana korvana ja lämpimänä sydämenä jouluna ja arjen keskellä, Jaana Ristonmaa sanoo.

Palveleva puhelin päivystää su–to klo 18–01 ja pe–la klo 18–03 numerossa 01019 0071.

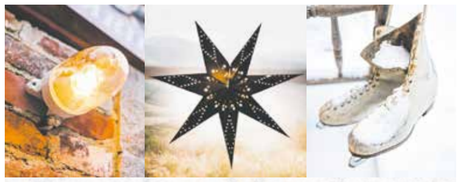

TOIVOLAN VANHA PIHA

JOULUPIHA

Joulun alla Toivolan Vanha Piha muuttuu tunnelmalliseksi Joulupihaksi. Tarjolla on jouluherkkuja, laadukkaita käsityötuotteita ja oheisohjelmaa päivittäin.

18.–22.12.2015
pe–ti klo 10–18, su klo 10–16

Cygnaeuksenkatu 2, Jyväskylä • Lämpimästi tervetuloa!
Lisätietoja: www.vanhapiha.fi | www.facebook.com/ toivolanvanhapiha

Kirkon Ulkomaanapu: Nuorten rooli rauhantyössä tunnustettiin

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

YK:n turvallisuusneuvoston äskettäin hyväksymässä Nuoret, rauha ja turvallisuus -päätöslauselmassa tunnustetaan nuorten rooli konfliktien ehkäisyssä ja ratkaisemisessa. Siinä myös varoitetaan väkivaltaisen radikalisaation ja ekstremismin voimistumisesta nuorten keskuudessa. Kirkon Ulkomaanavun rauhanverkosto oli yhtenä järjestönä mukana valmistelutyössä.

Nuoria koskevia ongelmia ei voida ratkaista ilman, että nuorille annetaan paikka niissä pöydissä, joissa ratkaisuja tehdään.

– Päätöslauselma on tärkeä symbolinen tunnustus sille, että nuoret eivät ole osa ongelmaa vaan osa ratkaisua, sanoo **Aaro Rytkönen**, Ulkomaanavun yhteydessä toimivan rauhanverkoston sihteeristön päällikkö.

Kirkon Ulkomaanavun rauhanverkosto oli työstämässä päätöslauselman sisältöä Ammanissa Jordaniassa aiemmin tänä vuonna. Ammanissa elokuussa hyväksytty nuorten julistus oli askel nuorten ottamiseen mukaan rauhanprosesseihin.

– Huolimatta nuorten ja nuorisojärjestöjen tärkeästä roolista rauhantyössä maailmanlaajuisesti nuorten työltä puuttuu tunnustus ja riittävä tuki, sanoo Ammanissa mukana ollut verkostokoordinaattori **Paula Tarvainen**.

Päätöslauselma vaatii maiden hallituksia, paikallisia viranomaisia ja kansalaisjärjestöjä tunnustamaan ja tukemaan nuorten jo tekemää rauhantyötä muun muassa väkivaltaisen radikalisaation ja ekstremismin ehkäisemiseksi.

– Nuorten voimavaroja ja verkostoja tulisi hyödyntää. Nuoret pystyvät esimerkiksi parhaiten suunnittelemaan nuoriin vetoavaa työtä väkivaltaisen radikalisaation ehkäisemiseksi. Ottamalla nuoret mukaan lisätään vaikuttavuutta, Tarvainen sanoo.

– Suomalaisilla kansalais- ja erityisesti nuorisojärjestöillä on paljon osaamista nuorten vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseen sekä Suomessa että maailmalla, Rytkönen toteaa.

Ulkomaanapu tukee nuorten kanssa toteutettavia rauhanhankkeita Lähi-idässä ja Aasiassa. Nuorten väkivaltaisen radikalisaation ehkäisy on Ulkomaanavun tämän vuoden kampanjateema.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -YHTEISLAULUTILAISUUDET
18.12. klo 18 Nyrölän koulu, samalla koulun joulujuhla, Jatkolantie 11
18.12. klo 18 Koivuniemen kappeli, Koivuniementie 30

19.12. klo 18 Taulumäen kirkko, Lohikoskentie 2
19.12. klo 20 Taulumäen kirkko, Lohikoskentie 2

20.12. klo 16 Jyskän seurakuntakoti, Asmalammentie 4
20.12. klo 16 Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4
20.12. klo 18 Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6
20.12. klo 18 Korpilahden kirkko, Kirkonmäentie 3
20.12. klo 18 Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10
20.12. klo 19 Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4

6.1. klo 11.30 Loppiaisen messun jälkeen, kirkkokahveilla, Vanha pappila, Vapaudenkatu 26
6.1. klo 13 Veteraanitalo, Haukkamäentie 2
6.1. klo 16 Sotainvalidien sairaskoti, Keskussairaalantie 40

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -MESSU
20.12. klo 10 Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11
20.12. klo 10 Palokan kirkko, Rovastintie 8
20.12. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Ukonniementie 2

MUUT TAPAHTUMAT
21.12. klo 18 Tuomaan tulet -joululauluilta, Putkilahden kyläkauppa, Vespuolentie 1950

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -KONSERTTI:
20.12. klo 15 Vox Aurea ja KolmeKuutoset, Taulumäen kirkko, Lohikoskentie 2. Ohjelma 15/10 euroa

Joulu RADIO.FI

98,7 MHz

1. ADVENTISTA LOPPIAISEEN

#kuuluujouluun

Lisää Senioripysäkkejä yksinäisyyttä torjumaan

KAARINA HEISKANEN teksti
SANNA KROOK kuva

Ikääntyminen tuo elämään usein suuria muutoksia kuten eläkkeelle jääminen, läheisistä ihmisistä luopuminen ja oma tai läheisen terveyden heikkeneminen. Seurauksena voi olla alakuloisuuden ja yksinäisyyden kokemusta, uupumusta ja pelkoa selviytymisestä. Yksinäisyys on suuri terveysriski. Se vaikuttaa terveyteen yhtä haitallisesti kuin korkea verenpaine tai lihavuus.

HelsinkiMission kehittämällä Senioripysäkki-toiminnalla vastataan yksinäisyyden haasteeseen jo lähes 30 paikkakunnalla. Toimintamallia on testattu myös Jyväskylässä. Vuoden alussa käynnistyy uusia Senioripysäkkiryhmiä. Palokan Senioripysäkki-ryhmä alkaa tammikuussa ja sitä ohjaa geronomi **Anna-Maria Erjamo**. Keskustan alueseurakunnan Senioripysäkki-ryhmä aloittaa helmikuussa diakonissa, ryhmäohjaaja **Eevi-Riitta Kukkosen** johdolla.

– Lisäksi keväällä alkaa muita uusia Senioripysäkki-ryhmiä eri puolella Jyväskylää, Kukkonen kertoo.

Ei yksin leivästä. Yksinäisyyden tunne on monelle ikäihmiselle päivittäinen tuttu. Senioripysäkki-toiminta vastaa yksinäisyyden haasteeseen Jyväskylässäkin.

Senioripysäkki on koko Euroopan mitassa ainutlaatuinen ryhmäterapiasovellus. Ryhmiä ohjaavat sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattilaiset, jotka ovat suorittaneet Senioripysäkki-ryhmäohjaajakoulutuksen. Senioripysäkin keskusteluryhmät kokoontuvat 1,5 tunnin ajan kerran viikossa. Ryhmän kesto on 15 viikkoa.

– Ryhmässä voi jakaa luottamuksellisesti omia kokemuksiaan ja tunteitaan sekä löytää niille uusia näkökulmia ja merkityksiä. Tavoitteena on yksinäisyyden ja alakuloisuuden lieveneminen. Senioripysäkki mahdollistaa myös uusien ihmissuhteiden syntymisen, Eevi-Riitta Kukkonen kertoo.

Jyväskylässä ensimmäiset Senioripysäkki-ryhmät alkoivat syksyllä. Ryhmään tullaan haastattelun kautta. Toiminta on osallistujille maksutonta.

Uusiin Senioripysäkki-ryhmiin haluavat tavataan henkilökohtaisesti. Tapaamisessa keskustellaan ja kerrotaan kokoontumiskertojen teemoista. Tammikuussa Palokassa ja helmikuussa keskustassa alkavista Senioripysäkki-ryhmistä kiinnostuneet voivat kysyä lisätietoja diakonissa ryhmäohjaaja Eevi-Riitta Kukkoselta 050 300 35 90, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi

Kirkon mediasäätiö tukee pakolaisteemaisia ohjelmia

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Kirkon mediasäätiö on myöntänyt tuotantotukea useille pakolaisuutta ja siirtolaisuutta käsitteleville hankkeille syksyn tukipäätöksissään. 12 500 euron tuen saa ohjaaja **Hamy Ramezanin** ja koomikkona tunnetun **Ali Jahangirin** televisiodokumentti *Tuntematon pakolainen*.

Euroopan pakolaiskriisiä käsittelevässä dokumentissa lapsuudessaan itsekin turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneet tekijät kulkevat saman matkan nyt aikuisina. Dokumentti taltioi kolme viikkoa kestävän matkan Lesboksen rannalta Balkanin ja Saksan kautta Suomeen. Ramezan ja Jahangiri lähestyvät pakolaiskriisiä ihmisen tasolta ja saavat katsojan kysymään, voisinko minä olla hän.

Muissa tuotantotukea saaneissa pakolaisaiheisissa dokumenteissa tutustutaan Barcelonassa romumetallia kerääviin paperittomiin siirtolaisiin, Välimerellä hukkuneiden pakolaisten elämäntarinoihin sekä kuullaan Biafran nälänhädän kaikuja nykySuomessa.

5 000 euron tuotantotuki myönnettiin maahanmuuttoaiheiselle fiktioelokuvalle *Layla*, joka perustuu **Jari Tervon** romaaniin. Lisäksi 3 000 euron tuen saa vuoden 2016 Tampereen elokuvajuhlien *Ihmiskauppa ja pakolaisuus* -ohjelmisto.

Anteeksiantamaton-dokumentti saa suurimman, 25 000 euron, tuotantotuen. Se on **Lars Feldballe-Petersenin** televisiodokumentti, joka kertoo sotarikollisen yrityksestä palata takaisin elämään vankilassa vietettyjen vuosien jälkeen. Jugoslavian sisällissodassa sotarikoksen tehnyt mies etsii anteeksiantoa paitsi uhriensa omaisilta, myös itseltään. Dokumentti pakottaa pohtimaan, voiko hirveän rikoksen antaa anteeksi.

Antti J. Jokisen elokuva *Pahan kukat sai* toisiksi suurimman tuen, 15 000 euroa. Se on kertomus uusperheen elämästä levottomassa lähiössä teini-ikäisen pojan silmin nähtynä. Muiden tukea saaneiden tuotantojen aiheita ovat muun muassa nykysuomalaisten usko, seksuaalivähemmistöt, naisiin kohdistuva väkivalta ja jätteet.

Kirkon mediasäätiön tuotantotukea jaettiin tänä syksynä kaikkiaan 21 hankkeelle 150 000 euroa. Tukea saaneisiin hankkeisiin kuului 13 dokumenttielokuvaa tai -sarjaa, 3 fiktioelokuvaa, 2 musiikkivideota, lasten animaatiosarja, YouTube-kuunnelmasarja sekä elokuvien festivaaliohjelmisto.

yle Ole kuulolla!

Seurakunnan radio-ohjelmat Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.20

Joulutauko 23.12.–6.1.
Vuoden ensimmäinen lähetys torstaina 7.1.

KotiData
0600 950 50
1,48€/min+pvm/mpm
Autamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihde 040 750 7550

Seurakunnan ympäristödiplomi sai jatkoa

KAARINA HEISKANEN teksti

Kirkkohallituksen täysistunto myönsi ympäristödiplomin Jyväskylän seurakunnalle. Ympäristödiplomi on voimassa nelivuotiskauden. Jyväskylän seurakunta sai sen nyt toiselle kaudelle.

Kirkon ympäristödiplomijärjestelmä tarjoaa seurakunnille työkalun ympäristöajattelun huomioon ottamiseksi toiminnassa. Jyväskylän seurakunnassa se näkyy varsinkin hautausmailla, joissa ympäristönäkökohdat otetaan huomioon niin hautakukkien valinnassa kuin kynttiläjätteiden käsittelyssä.

Ympäristöajattelun keinot ovat arkisia: toimistot säästävät paperia, kun tulostinten oletusasetukset tekevät tulosteet kaksipuoleisina, lasten kerhoissa kierrätetään ja tuunataan. Useat rippikoulut täyttävät Vihreän riparin vaatimukset. Siivousmateriaalit ovat ympäristösertifioituja, ja ruokatarjoiluissa suositaan lähiruokaa.

Ympäristödiplomin saivat lisäksi Hyvinkään, Pirkkalan, Siikaisten, Sastamalan ja Luumäen seurakunnat, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta sekä Vantaan ja Kauniaisten seurakuntayhtymä.

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTITUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

Viserrämme Twitterissä tilillä @Henkielämä

2425 € 960 €
www.HautakiviHalvemmalla.fi
99 € 148 € 510 €
Puh: 045 109 1809 – Sanna Taipale

JYVÄSKYLÄ

Uudenvuoden vastaanotto

Jyväskylän seurakunnan uudenvuodenaaton Yöpalvelus
31.12.2015 klo 22.30, Kaupunginkirkko, Kirkkopuisto

Jyväskylän kaupungin uudenvuoden vastaanotto
31.12.2015 klo 23.25–0.00, Kirkkopuiston Paraatiaukio
· Musiikki, Funkit
· Uudenvuoden puhe, kaupunginjohtaja Timo Koivisto
· Funkit
· Maamme-laulu yhteislauluna
· klo 0.00 ilotulitus

Ilotulitteiden käyttökielto keskusta-alueella
Keski-Suomen pelastuslaitos kieltää ilotulitteiden käytön Jyväskylän kaupungissa uudenvuodenyönä klo 18.00–02.00 välisenä aikana seuraavien katujen rajoittamalla alueella: Yliopistonkatu – Harjukatu – Tapionkatu – Puutarhakatu – Tourukatu – Heikinkatu – Rantaväylä – Vaasankatu – Hannikaisenkatu – Haarakatu – Seminaarinkatu – Vaasankatu.
Jyväskylän kaupunki järjestää Lutakon satamaan paikan omien rakettien ampumista varten. Rakettien ampuminen ei ole valvottua, joten jokaista alueella olevaa kehotetaan muistamaan yleiset turvallisuusohjeet ilotulitteiden käytöstä. Kaupunki ei vastaa mahdollisista vahingoista alueella. Sallittu ilotulitteiden ammunta-aika uudenvuodenyönä on klo 18.00–02.00.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

jyvaskyla.fi

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko 18.–25.1.

Maanantai 18.1.
Ekumeenisen rukousviikon yhteinen aloitus klo 18 NNKY:llä.
Tiistai 19.1.
Pyhän Hengen ilta klo 19 Helluntaiseurakunnassa.
Keskiviikko 20.1.
Ehtoopalvelus klo 18 Kristuksen ylösnousemuksen kirkossa. Iltatee.
Kristityt yhdessä klo 18.30 Tikkakosken kirkko. Yhdessä helluntaisrk.n kanssa.
Torstai 21.1.
Ekumeeninen päivärukous klo 13 Kaupunginkirkossa.
Urban Light nuorille ja nuorille aikuisille klo 19 Vapaakirkossa.
Perjantai 22.1.
Aamurukoushetki klo 7 Vaajakosken baptistiseurakunnassa.
Vesper ja teeilta klo 19 Pyhän Olavin kirkossa.
Lauantai 23.1.
Jumalanpalvelus klo 11 Adventtikirkossa.
Sunnuntai 24.1.
Jumalanpalvelukset eri seurakunnissa.

Tapahtumat

18.12.2015–22.1.2016

Joulu soi kirkoissa

VALO ESITTÄÄ BACHIN JOULUORATION

Kamarikuoro Valo esittää J. S. Bachin Jouluoratorion kantaatit 1–3 Taulumäen kirkossa perjantaina 18.12. klo 19. Solistit ovat Annastiina Tahkola, altto, Pertti Tahkola, tenori, ja Markus Suihkonen, basso. Mukana myös soitinyhtye. Ohjelma 20/10 e.

MARIANNE MÄENPÄÄ JA PELIMANNIT KONSERTOIVAT

Marianne Mäenpään joulukonsertti on Kaupunginkirkossa perjantaina 18.12. klo 18 (huom! alkamisaika). Tilaisuudessa esiintyvät myös Kuokkalan Pelimannit Erkki Hiekkavirran johdolla sekä Risto Valtasaari, urut. Puhe Heidi Watia, juonto Raija Sipinen. Ohjelma 15 euroa, tuotto oman seurakunnan diakoniatyölle.

HARJUN LAULUA HALSSILASSA

Harjun laulun perinteinen joulukonsertti kuullaan Halssilan kirkossa perjantaina 18.12. klo 19.

LÄHDE! JOULUN SANOMAN ÄÄRELLE

Lähde! -kuoro laulaa tuttuja ja tuntemattomampia joululauluja lauantaina 19.12. klo 17 Keltinmäen kirkossa. Tervetuloa hiljentymään joulun sanoman äärelle.

LAURI TÄHKÄN JOULUN LAULUT KAUPUNGINKIRKOSSA

Lauri Tähkän Jouluni laulut kuullaan Kaupunginkirkossa sunnuntaina 20.12. klo 19. Liput alkaen 27,50 euroa Lippupalvelusta.

LUX AURIBUS TUO JOULUN VALOA

Lauluyhtye Lux Auribus konsertoi Taulumäen kirkossa maanantaina 21.12. klo 19. Kuoroa johtaa Kimmo Tuuri. Ohjelma 12/10/5 euroa.

JOULUN SÄVELET KESKIVIIKKOISIN KAUPUNGINKIRKOSSA

Joulun sävel -tilaisuudet ovat puolen tunnin mittaisia tuokioita, joissa saa sekä kuunnella että laulaa joululauluja. Ne alkavat keskiviikkoisin klo 12 Kaupunginkirkossa. Tilaisuuksien yhteydessä kerätään kolehti Suomen Lähetysseuralle. 23.12. musisoivat Piia Laasonen, laulu, ja Pekka Björninen, piano. 30.12. musiikkia esittävät Niina Hämäläinen, laulu, ja Risto Valtasaari, urut.

KEHITTYVIEN LAULAJIEN JUHLAKONSERTTI

Jos et koskaan ole saanut laulaa kuorossa niin tässä on tilaisuutesi! Näin alkoi Kuokkalan kuoron tarina kymmenen vuotta sitten. Suosio jatkuu, koska laulaminen on niin hauskaa. Kaikkia entisiä ja nykyisiä laulajia kutsutaan Kehittyvien laulajien juhlakonserttiin maanantaina 18.1. klo 19 Kuokkalan kirkolle. Johtaa Sirpa Lampinen, pianosäestykset Pekka Partanen, Konsta Koskinen ja Eero Vuorinen. Vapaa pääsy.

Uusia ekavauvaryhmiä

Ekavauvaryhmä on kohtaamispaikka vanhemmille ja vauvoille, vertaistukea ensimmäisen lapsen saaneille perheille.
Keltinmäen Ekavauvaryhmä alkaa 21.1. ja kokoontuu kirkolla torstaisin klo 9–11. Ryhmän alkaessa vauvan tulisi olla alle seitsemän kuukauden ikäinen. Tiedustelut 050 408 8852.
Kortepohjan Ekavauvaryhmä kokoontuu Kortepohjan seurakuntakeskuksessa keskiviikkoisin klo 9–11. Ryhmän alkaessa vauvan tulisi olla alle seitsemän kuukauden ikäinen. Tiedustelut 050 3800426.
Kuokkalan Ekavauvaryhmä alkaa kirkossa tiistaina19.1. Ryhmään kutsutaan perheitä, joissa on 2–4 kuukauden ikäinen vauva. Se kokoontuu kolmen kuukauden ajan tiistaisin klo 13–14.30. Mahtuu 8 perhettä. Ryhmä toimii yhteistyössä neuvolan kanssa, ohjaajina alueseurakunnan työntekijät. Lisätietoja: Heini Tarvainen 050 340 0697.

Ilmoittautuminen kaikkiin ryhmiin 6.1. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi / Tapahtumat.

TAULUMÄEN KIRKKO

J. S. Bachin Jouluoratorion kantaatit 1–3 Kamarikuoro Valo, pe 18.12. klo 19. Annastiina Tahkola, Pertti Tahkola, Markus Suihkonen, soitinyhtye. 20/10 e.
Kauneimmat joululaulut la 19.12. klo 18 ja klo 20. Yhteislaulutilaisuus, avustaa Mieskuoro Sirkat. Vapaa pääsy.
Kauneimmat joululaulut -konsertti su 20.12. klo 15. Vox Aurea ja KolmeKuutoset. Liput 15/10 e.
Messu su 20.12. klo 18, Konsti, Vähäjylkkä, Hassinen, Tuomas Taipale, laulu.
Joulun valoa -konsertti ma 21.12. klo 19, Lux Auribus, Kimmo Tuuri. 12/10/5 e.
Aamurukous ti 22.12. klo 8 kastekappeli.
Jouluaaton hartaus to 24.12. klo 15, piispa Simo Peura, Puupponen, Hassinen, Lux Auribus, joht. Kimmo Tuuri, Juha Lauttamus, trumpetti. Radioidaan.
Jouluaaton hartaus to 24.12. klo 17, Viitala, Hassinen, Naiskuoro Vaput, joht. Ulla Kotamäki.
Jouluyön messu to 24.12. klo 23, Vähäjylkkä, Palola, Hassinen.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 7, J. Tikkanen, Tiusanen.
Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus la 26.12. klo 18, J. Tikkanen, Tiusanen.
Messu su 27.12. klo 18, Tuominen, Helin, Tiusanen.
Aamurukous ti 29.12. klo 8 kastekappeli.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 18, K. Nieminen, Tahkola, Annastiina Tahkola, laulu.
Messu su 3.1. klo 18, Kari, Vähäjylkkä, Valtasaari, Hannele Valtasaari, laulu.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 18, K. Nieminen, Palola, Hassinen.
Tuomasmessu su 10.1. klo 18, Puupponen, Palola, Tuomaskuoro ja bändi.
Aamurukous ti 12.1. klo 8 kastekappeli.
Messu su 17.1. klo 18, Viitala, Nieminen, Hassinen.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 20.12. klo 12 seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Partanen.
Jouluaaton hartaus to 24.12. klo 14 seurakuntakeskus, Siistonen, Salmela.
Joulupäivän sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 10 seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Partanen.
Messu su 3.1. klo 12 seurakuntakeskus, Koli, Vuorenoja.
Messu su 10.1. klo 12 seurakuntakeskus, Siistonen, Tiusanen..

Musiikkitilaisuudet
Harjun Laulun joulukonsertti pe 18.12. klo 19, seurakuntakeskus.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys: ma–ke klo 9–10.30, muulloin juha.halonen@ev.fi 050 549 7024.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 20.12. klo 10, kirkko, Riikonen, Tervonen, Salmela.
Jouluaaton hartaus to 24.12. klo 16 kirkko, Tervonen, Salmela.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 8 kirkko, Kärkkäinen, Salmela, Gsus-lauluryhmä.
Tapaninpäivän messu la 26.12. klo 10 kirkko, Siistonen, Vuorenoja.
Messu su 27.12. klo 10 kirkko,Tervonen, Vuorenoja.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 18 kirkko, Kärkkäinen, Vuorenoja.
Messu su 3.1. klo 10 kirkko, Kärkkäinen, Björninen.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10 kirkko, Tervonen, Mertanen, MMV-kuoro. Lähetys-ja musiikkihetki. Tarjoilua.
Messu su 10.1. klo 10 kirkko, Siistonen, Tiusanen.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 18 kirkko, Salmela, Tervonen, Mäki-Latvala, Ihanaiset, soitinyhtye. Johanna ja Jyri Perendi.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti–ke klo 9–10.30, muulloin elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tilkkutäkkimessu su 20.12. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen, Asikainen.
Joulukuvaelma ja hartaus to 24.12. klo 14 Neulaskoti, Jurva, Asikainen.
Jouluaamun messu pe 25.12. klo 10 Neulaskoti, Väätäinen, Asikainen.
Messu su 3.1. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen.
Messu su 10.1. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen.
Messu su 17.1. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen. Pyhäkoulu

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys to klo 9–11. Neulaskoti, tai ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Ruokailu to 28.1. klo 11–12 Neulaskoti. 4€/ aikuinen, 1€/lapsi, 6€/ työssäkäyvä

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3.
Pyhäkoulu su 17.1. klo 16 Neulaskoti. Lasten hetki *Raamatun* sanoman äärellä, yhdessä puuhailua. Tied. 050 3400639.
Vauvaryhmä ma 18.1. klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 5863056.
Taaperoryhmä ti 19.1. klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2-v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 4420198.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

Nuorille ja aikuisille
Myötätuuleen! -mielenvirkistyspäivä to 21.1. klo 14–15.30 Keltinmäen kirkko. *Uusi vuosi – uusi alku!* Diakoniatyöntekijät Ainoleena Laitinen ja Elina Fuchs.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu *Herran syntymä on lähellä* su 20.12. klo 10 kirkko, Pitkänen, Vilkko, Lintunen. Kirkkokahvit.
Aamurukous ti 22.12. klo 8 kirkko.
Jouluhartaus to 24.12. klo 13 Riihikirkko, Miika Mäkinen.
Sanajumalanpalvelus *Lupaukset täyttyvät* to 24.12. klo 15 kirkko, Vilkko, M Ridanpää, Laitinen.
Messu *Sana tuli lihaksi* pe 25.12. klo 10 kirkko, Pitkänen, K Ridanpää, Vilkko, Lintunen, M Ridanpää, Seurakuntakuoro. Kuljetus: Kuohun kauppa klo 9.00, Humalamäen vanhan kaupan kohdalta klo 9.10, Vesangan pysäkki (päätien varressa) klo 9.15, Ruokkeen keskustan kautta klo 9.20, Kypärämäki: Erämiehenkadun Kotitalousoppilaitoksen pysäkki klo 9.25, Kortepohjan ostoskeskuksen P-alue klo 9.30, Hotelli Rantasipi Laajavuori klo 9.40, Keltinmäen kirkko klo 9.50, Paluukyyti samaa reittiä messun jälkeen klo n. 11.30.
Vesper *Kristuksen todistajat* la 26.12. klo 18 kirkko, K Ridanpää, Lintunen.
Messu *Jumala on rakkaus* su 27.12. klo 10 kirkko, Vilkko, K Ridanpää, Lintunen.
Aamurukous ti 29.12. klo 8 kirkko.
Vesper Jeesuksen nimessä pe 1.1. klo 18 kirkko, Pitkänen, Ridanpää.
Messu *Herran huoneessa* su 3.1. klo 10–13 kirkko, Pitkänen, M Ridanpää. Kirkkokahvit
Messu *Jeesus, maailman valo* ke 6.1. klo 10–13 kirkko, Salminen, Vilkko, M Ridanpää. Kirkkokahvit.
Messu su 10.1. klo 10 kirkko, Vilkko, Pitkänen, Lintunen. Kirkkokahvit
Messu su 17.1. klo 10 kirkko, Pitkänen, Salminen, Lintunen. Kahvit, pyhäkoulu.

Rippikoulu käymättä? Tule aikuisrippikouluun
Aikuisrippikoulu alkaa 7.1. Keltinmäen kirkolla. Se kokoontuu kuutena torstaina eli 7.1., 21.1., 4.2., 18.2., 3.3. ja 17.3. klo 17–18.30. Konfirmaatio on palmusunnuntaina 20.3. Keltinmäen messun yhteydessä. Lisätietoja rovasti Jorma Vilkko 050 549 7052.

Musiikkitapahtumat
Lähde! -kuoron joulukonsertti la 19.12. klo 17 kirkko.
Kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 18 kirkko, Seurakuntakuoro, Lintunen, Vilkko. Kolehti lähetystyölle.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelit. Päivystys kiinni 21.12.–10.1. Ensimmäinen ruokapankkisetelipäivystys to 14.1. klo 12–13, kirkko.
Ajanvaraus diakoniatyöntekijälle suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008 tai ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026. Diakoniatoimisto on kiinni 24.12.2015–3.1.2016. Hyvää ja siunattua joulua!

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3.
Ekavauva-ryhmään ilmoittautuminen 1.12.–6.1. www.jyvaskylanseurakunta.fi. Ryhmä aloittaa Keltinmäen kirkolla to 21.1. klo 9–11. Tied. 050 408 8852.
Pyhäkoulu su 17.1. klo 10 kirkko.
Taaperoryhmä ma 18.1. klo 14 kirkko. 1–2v. taaperoille vanhemman kanssa. Tied. 050 4088852.
Perheolkkari ke 20.1. klo 9 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Lähetys- ja diakoniamyyjäiset la 19.12. klo 12–14 kirkko. Käsitöitä, leivonnaisia, laatikoita, puuroa.
Tapanin kekkerit la 26.12. klo 16 kirkko, K Ridanpää, Kuusela, Leppäpuisto, Heikki Junttila, Olavi Iivarinen, Anneli Malinen. Ohjelmaa, puuroa sekä torttukahvit, mukavaa yhteistä aikaa. Ilta päättyy klo 18 alkavaan iltakirkkoon.
Lähetyspiiri ma 11.1. klo 18 kirkko.
Maahanmuuttajat ti 12.1. klo 10 kirkko. Tiedustelut Irina Aranson 050 5497033.
Olohuone ke 13.1. klo 13–15 kirkko. Alussa tarjoilu. Vapaaehtoinen 1€ maksu. Aiheena *Isä Meidän -rukous*.
Seurakuntakuoro pe 15.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414
Lähetyspiiri ma 18.1. klo 18 kirkko.
Maahanmuuttajat ti 19.1. klo 10 kirkko. Tiedustelut Irina Aranson 050 5497033.
Taka-Keljon lähetysilta ti 19.1. klo 18.30. Irja ja Petri Kilpisellä Selkäjärvellä, Ronsuntaipaleentie 575.
Olohuone ke 20.1. klo 13-15.00 kirkko. Tarjoilu, vapaaeht. 1 € maksu. *Mielenrauhaa värittäen ja musiikkia kuunnellen.*
Myötätuuleen! -mielenvirkistyspäivä to 21.1. klo 14-15.30 Keltinmäen kirkko. *Uusi vuosi – uusi alku*, diakoniatyöntekijät Ainoleena Laitinen ja Elina Fuchs.
Seurakuntakuoro to 21.1. klo 18 kirkko. Tiedustelut 050 521 5414

KESKUSTA

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 18.12. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 20.12. klo 10, Kaupunginkirkko, Wuolio, Heinola, Laasonen.
Työhön menevien jouluhartaus ti 22.12. klo 8, Kaupunginkirkko, Heinola, Valtasaari.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus to 24.12. klo 15, Kaupunginkirkko, Watia, Björninen, klo 17, Ilvesmäki, Björninen.
Jouluyön messu to 24.12. klo 23, Kaupunginkirkko, Tikkanen, Heinola, Laasonen.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 7, Kaupunginkirkko, Wuolio, Watia, Valtasaari, Elias Nyman, viulu.
Tapaninpäivän messu la 26.12. klo 10, Kaupunginkirkko, Pirtala, Laasonen.
Messu su 27.12. klo 10, Kaupunginkirkko, Ilvesmäki, Valtasaari.
Uudenvuodenaaton yöpalvelus pe 31.12. klo 22.30, Kaupunginkirkko, Wuolio, Valtasaari.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus la 1.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Wuolio, Björninen.
Messu su 3.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Pirtala, Niiles-Hautanen, Valtasaari.
Käräjäoikeuden vuoden alun hartaus ma 4.1. klo 8.30, Kaupunginkirkko, Vähäjylkkä, Valtasaari.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Watia, Tikkanen, Valtasaari. Messun jälkeen Kauneimmat joululaulut ja kahvit Vanhassa pappilassa.
Viikkomessu to 7.1. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 8.1. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 10.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Pirtala, Wuolio, Laasonen.
Viikkomessu to 14.1. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 15.1. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 17.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Tikkanen, Watia, Laasonen.
KohtaamisPaikan iltajumalanpalvelus su 17.1. klo 17, Kaupunginkirkko.
Nuorten messu ke 20.1. klo 19.15, Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 21.1. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 22.1. klo 12, Kaupunginkirkko.

Musiikki
Marianne Mäenpään joulukonsertti pe 18.12. klo 18. Huom! alkamisaika. Kaupunginkirkko. Marianne Mäenpää, laulu. Kuokkalan Pelimannit, joht. Erkki Hiekkavirta. Valtasaari, urut. Watia, puhe, Raija Sipinen, juonto. Ohjelma 15 €, tuotto seurakunnan diakoniatyölle.
Joulukonsertti Lauri Tähkä: *Jouluni laulut* su 20.12. klo 19 Kaupunginkirkko. Liput alk. 27.50.
Joulun sävel ke 23.12. klo 12–12.30, Kaupunginkirkko, Piia Laasonen, laulu, Pekka Björninen, piano. Yhteislauluja.
Joulun sävel ke 30.12. klo 12–12.30, Kaupunginkirkko, Niina Hämäläinen, laulu, Risto Valtasaari, urut. Yhteislauluja.
Virsi- ja lauluhetki ke 13.1. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko.
Virsi- ja lauluhetki ke 20.1. klo 12-12.15, Kaupunginkirkko.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti klo 19 Vanhan pappilan rippikoulusali. Johtaa Valtasaari 050 521 5411. Alkaa 12.1.
Laulurinki ti 12.1. klo 13 Vanha pappila. Laitoksia ja jumalanpalveluselämää palveleva lauluryhmä. Valtasaari.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenk. 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kaisa Toivanen (lomalla 17.–31.12.) 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006. Ei 31.12.

Lapsille ja perheille
Kerhot alkavat viikolla 3.
Päiväkerhot, perhekerho ja ekavauvaryhmät, Kerhotila Yliopistonk. 28 B (sisäpiha) Tied. 050 340 9895.
Perhekerho to klo 9.30–11.30
Tuunaus ja tekele – perheiden kädentaitoaamu ma klo 9.30-11.30.
Pyhäkoulu su klo 16, 24.1., 7.2. Vanha pappila.
Muskarit: Tied. p. 050 340 9893.
Muskarikuoro to klo 16–16.45 Yliopistonk. 26 B. Laulua, soittoa, leikkiä ja liikettä 6–8 v.
Hupia ja herkkuja -kerho 8–12 v. alk. pe 28.1. klo 15–16.30 Yliopistonk. 26 B. Ilm. kerhojen 1. kaudelle 4.1. alkaen www.jyvaskylanseurakunta.fi. Tied. kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret ja aikuiset
Nuorten toiminta joulutauolla viikot 51–02. Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016. Facebook: Keskustan Panda.
Café Taukopaikka – Nuorten aikuisten kahvila to 14.1. to klo 18 (parill. vkot). Yliopistonk. 26 B. Tied. elina.lintulahti@evl.fi.
Hannatyön rukouspiiri 11.1. klo 18, Vanha pappila.
Eläkeläisten piiri Viitakoti ke klo 14 (paritt. viikot) Jatkuu 20.1.
Messuosasto to14.1. klo 17 Vanha pappila.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10, jatkuu 12.1. Vanha pappila.
Osallisuuden puuhapaja ti 12.1. klo 14–16 Vanha pappila.
Lähetyspiiri kk:n toisen viikon ke jatkuu 13.1. klo 10–11.30 Vanha Pappila.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4. ke klo 13, jatkuu 13.1.
Seniorikammari ma 18.1. klo 14–15.30 Vanha pappila.
Avoin aamukahvila ja käsityöpiiri Keljon palvelutalo B-talo 4. krs ti 19.1. klo 10–12.
Osallisuuden kahvihuone ti 19.1. klo 14–16. Vanha pappila.
Kylän kammari to 28.1. klo 14.
Leskien klubi Vanha pappila to 28.1. klo 10.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 20.12. klo 10 kirkko. Koivisto, Laiho, Meri Romppanen
Valtava ilo! -näytelmän harjoitukset ma 21.12. klo 17.30 kirkko.
Jouluaaton hartaus to 24.12. klo 13 siunauskappeli, Haapakangas, Luiro.
Valtava ilo! - joulukuvaelma to 24.12. klo 15 kirkko. Hiljenny ja iloitse Joulun sanoman äärellä. Ohjaus Mika Lahtinen.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 8 kirkko. Koivisto, Laiho, Korpilahden kirkkokuoro
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 10 Mutasen Kappeli, Koivisto, Luiro.
Iltakirkko su 27.12. klo 17 kirkko, Haapakangas, Luiro.
Uudenvuoden iltakirkko pe 1.1. klo 17 kirkko , Haapakangas, Luiro.
Messu su 3.1. klo 10 kirkko, Haapakangas, Luiro.
Loppiaisen jumalanpalvelus ke 6.1. klo 10 kirkko, Koivisto, Laiho.
Korpihovin hartaus to 7.1. klo 10.
Messu su 10.1. klo 10 kirkko. Koivisto, Laiho. Kinkeritalojen isäntäväet mukana. Kirkkokahvit.
Messu su 17.1. klo 10 kirkko, Haapakangas, Tiusanen.
Korpihovin hartaus to 21.1. klo 10.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 18 kirkko. Mukana Säpäkät soinnut ja Kati-Marjut Rautalin.
Tuomaan tulet – kauneimmat joululaulut ma 21.12. klo 18 Putkilahti, Nuorisoseuran talo

Apua ja tukea tarvitseville
Ajanvarauksella diakonissan vastaanotolle kirsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.
Palvelupäivä ke 20.1. klo 10 seurakuntatalo.

Luukas10 -Raamattuviikonloppu
Oletko ujo? Rohkea? Kiireinen? Hyvä! Viikonloppu 29.–31.1. on Sinulle. Tutustumme Jeesuksen ohjeisiin, jotka hän antoi opetuslapsilleen Luukkaan evankeliumin 10. luvun mukaan. Ohjeet sopivat myös tähän päivään. Löydetään uusi tapa elää silmät ja sydän avoimina lähimmäisille. Mukana voivat olla kaikki varhaisnuorista senioreihin. Kouluttajina KRS koulutusjohtaja, pastori Mikko Matikainen ja aluekappalainen Marjut Haapakangas. Ilmoittautuminen 15.1. mennessä marjut.haapakangas@evl.fi tai 050 5579001. Hinta 25 euroa sisältää ruoan ja kahvit molempina päivinä.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3.
Pohjoisten kylien perhekerho ke 20.1. klo 9 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Oman kylän perheiden kohtaamispaikka.
Iltaperhekerho ke 20.1. klo 18 srk-talo. Perheille, jossa vanhemmat päivisin töissä. Tervetuloa muutkin!
Perhekerho to 21.1. klo 9.30 srk-talo.

Nuorille ja aikuisille
Kirkkokuoro to 14.1. klo 17.45 srk-talo. Joka toinen viikko. Tied. 050 557 9004.
Pastorin pysäkki ma 18.1. klo 10–13. Putkilahden kyläkaupalla.
Pastorin pysäkki ti 19.1. klo 10–13. Saakosken Koskibaarissa.
Hengari ti 19.1. klo 15–17. Tule kahville, pelailemaan, hengailemaan nuorisotila Sumpbissa (Koulumäentie 8).

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu *Herran syntymä on lähellä*, su 20.12. klo 16 seurakuntakeskus, Pitkänen, M.Ridanpää.
Sanajumalanpalvelus *Lupaukset täyttyvät* to 24.12. klo 15 seurakuntakeskus, Pitkänen, Lintunen, Kuusela. Kankaan perheyhtye Vox Auratie.
Messu *Jumala on rakkaus* su 27.12. klo 16 seurakuntakeskus, Vilkko, Lintunen.
Messu *Herran huoneessa* su 3.1. klo 16 seurakuntakeskus, Pitkänen, M Ridanpää.
Messusu 10.1. klo 16 seurakuntakeskus, Vilkko, M Ridanpää.
Messu su 17.1. klo 16 seurakuntakeskus, Pitkänen, Lintunen.

Musiikkitapahtumat
Lähde! -kuoron joulukonsertti la 19.12. klo 17 Keltinmäen kirkko.
Yhteislauluhetki ti 12.1. ja 19.1. klo 14.45–15.45 seurakuntakeskus. Tule laulamaan hengellisiä lauluja ja veisuja.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelit. Päivystys kiinni ajalla 21.12.–10.1. Ensimmäinen ruokapankkisetelipäivystys on to 14.1. klo 9–10, seurakuntakeskus.
Ajanvaraus diakoniatyöntekijälle suvi.leppapuisto@evl.fi050 549 7008 tai ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026. Diakoniatoimisto kiinni 24.12.– 3.1. Hyvää ja siunattua joulua!

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3.
Ekavauva-ryhmään ilm. 1.12.–6.1. www.jyvaskylanseurakunta.fi. Kohtaamispaikka ja vertaistukea ensimmäisen lapsen saaneille Kortepohjan srk-keskuksessa ke klo 9–11. Tied. 050 3800426.
Perheolkkari ma 18.1. klo 9 seurakuntakeskus.
Ekavauva-ryhmä ke 20.1. klo 9 seurakuntakeskus.

Nuorille ja aikuisille
Lähde! -kuoron harjoitukset to 14.1. ja 21.1. klo 18 seurakuntakeskus.
Torstaikahvila to 14.1. ja 21.1. klo 12–13.30 seurakuntakeskus.
Seurakuntakuoro pe 15.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414
Kortepohjan lähetyspiiri ke 20.1. klo 10 seurakuntakeskus.
Myötätuuleen! -mielenvirkistyspäivä to 21.1. klo 14–15.30 Keltinmäen kirkko. *Uusi vuosi – uusi alku!* Diakoniatyöntekijät Ainoleena Laitinen ja Elina Fuchs.
Seurakuntakuoro to 21.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 20.12. klo 11 kirkko, Reukauf, Bucht, Väisänen, gospelryhmä. Kirkkokahvit.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus 24.12. klo 14 ja klo 15.30 kirkko, Korhonen, Väisänen, Kalle Kinnunen laulu.
Jouluyön messu 24.12. klo 22 kirkko, Bucht, Reukauf, Lampinen, kuorolaisia.
Joulupäivän messu pe 25.12. klo 11 kirkko, Tuominen, Bucht, Väisänen, Kantaattikuoro.
Messu su 3.1. klo 11 kirkko, Korhonen, Tuominen, Väisänen, Tuulantei-kuoro.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 11 kirkko, Tuominen, Korhonen, Lampinen, Äänen harmonia –kurssilaiset. Lounas 4/2 e. Hiljaisuuden ilta ke 6.1. klo 18 kirkko. Arkiretriitti ja iltahartaus.
Messu su 10.1. klo 11 kirkko, Bucht, Korhonen, Väisänen, Kalle Kinnunen laulu, Anne Rahkonen laulu ja huilu, pyhäkoulu. Lastenohjaaja Tanja Siitarin tehtäväänsiunaaminen. Kirkkokahvit.
Aamurukous to 14.1. klo 10-10.15 kirkko (huom. aika).
Messu su 17.1. klo 11 kirkko, Korhonen, saarna Tapio Lampinen, S Lampinen. Kehittyvät laulajat -kuoron 10-vuotisjuhlamessu. Pekka Partanen, piano, Kehittyvät laulajat, Toivon siivet -orkesteri, pyhäkoulu, täytekakkukahvit. Mahdolliset huomionosoitukset kuorolle kahvin aikana kirkkosalissa.
Viikkomessu to 21.1. klo 18 kirkko, Tuominen, Lampinen. Viikkomessun valmistelu klo 16.30 seurakuntalaisten kanssa.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 16 ja klo 19 kirkko, Kuokkalan Pelimannit, Del Monten rytmiryhmä, Kehittyvät laulajat -kuorolaisia ja Jubilate Deo.
Harmonisen laulun kurssi kirkolla ma 4.1. klo 10–6.1. klo 14. Laulutaito ei ole tarpeen. Harmoninen laulutapa on hellä ja rauhallinen, se vie usein lähelle retriitin tunnelmaa. Ohjelmisto on vanhaa jumalanpalvelusmusiikkia, lyhyitä lauluja usein latinaksi yhteisen kirkon ajalta ja ensimmäisiltä vuosisadoilta. Laulut opetellaan pääsääntöisesti ulkoa, mutta kaikki saavat laulut mukaansa nuotteina. Ota lämmintä vaatetta ja sukat tai sisäjalkineet. Osallistumme loppiaisen messuun kuorona. Ruoat 12 e (3 lounasta ja ma iltapala, kahvit/teet). Ei majoitusta. Ilm. 3.1. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ Tapahtumat. Tied. 050 436 5435.
Kehittyvien laulajien iloinen juhlakonsertti ma 18.1. klo 19, joht. Sirpa Lampinen, pianosäestykset Pekka Partanen, Konsta Koskinen ja Eero Vuorinen. Vapaa pääsy.
Kehittyvät laulajat -kuoron ja Toivon siivet -orkesterin harjoitukset pe 8.1. ja 15.1. klo 16 kirkko.
Del Monte -rumpuryhmän harj. to 14.1. ja 21.1. klo 19.15 kirkko, ohjaa Jarmo Hovi. Tjembe-rumpuja soittavaan ryhmään ovat kaikki rumpalit tervetulleita.
Jubilate Deo -tanssiryhmä ti 19.1.alkaen klo 16.30 kirkko. Koreografiat on suunniteltu messuun. Tanssia sanotaan Liturgiseksi tanssiksi. Yhteyshenkilönä Ulla Kamila, 050 300 2208.
Toivon siivet -orkesteri ti 19.1. alkaen klo 18.15 kirkko. Johtajana Virpi Vuorenmaa 040 572 3158. Esiintymiset Kuokkalan kirkon messuissa ym.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöntekijöiden ajanvaraus tiistaisin klo 10–11 050 549 7007 tai 050 549 7034 tai marjo.ronkainen@evl.fi tai paivi.heikkila@evl.fi.
Ruokapankkisetelipäivystys tiistaisin klo 9–10, ruokapankkisetelin uusimista varten. Diakonian puhelinajanvarausta tai ruokapankkisetelipäivystystä ei ole ajalla 21.–31.12.

Lapsille ja perheille
Ekavauvaryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille vauvaperheille noin 3 kk:n ajan tiistaisin klo 13–14.30 kirkolla. Alkaa 19.1. Ilm. 6.1. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi / Tapahtumat. Tied: 050 340 0697.
Perhekerho ma 18.1. klo 9.30 kirkko.
Lapsiparkki ti 19.1. klo 9 Polttolinja 29. . Ilm. soittaen 050 443 3572. edell. viikon pe klo 12 mennessä Omat eväät. Maksuton, tarkoitettu ensisijaisesti 2–6-vuotiaille lapsille, joilla ei ole kerhopaikkaa.
Iskän kaa -ilta ke 20.1. klo 18 kirkko.
Vauvaperhepesä to 21.1. klo 13 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke 20.1. klo 19 Polttolinja 37.

Ignatiaaninen Raamattu-meditaatio
Ryhmä kokoontuu noin joka toinen torstai klo 18–20 alkaen 14.1. Kuokkalan kirkolla. Ensimmäisellä kerralla läsnäolo pakollinen, ja muutenkin toivotaan sitoutuvaa osallistumista. Mahtuu kymmenen osallistujaa. Ilmoittautuminen 7.1. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi/Tapahtumat. Sen jälkeen voi kysyä vapaita paikkoja kati.reukauf@evl.fi. Ryhmän vetäjä on Pirkko Lintula.

Raamattupiiri ma 21.12., 4.1., 11.1. ja 18.1. klo 19 kirkko, alakerta.
Sateenkaareva Raamis kaikille ma 21.12., 11.1. ja 18.1. klo 19 Polttolinja 29. Tied. Joona 050 461 8352 tai Taani 045 1618 155, desimius@gmail.com.
Kuokkamiehet ti 22.12. ja 12.1. klo 18 kirkko, alakerta.
Lähetyksen olohuone ke 13.1. klo 13–14.30 kirkko, alakerta.
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke 20.1. klo 13–14.30 kirkko, alakerta.
Torstaitapaaminen eläkeläisille to 21.1. klo 13-14.30 kirkko, yläkerta.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ-RUOKE-KUOHU-VESANKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hartaus Salokadun päiväkeskuksessa to 14.1. klo 12.30.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut Sotainvalidien sairaskodilla ke 6.1. klo 16 Keskussairaalantie 40. Kypärämäkeläiset tervetuloa.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelit. Päivystys kiinni 21.12.–10.1. Ensimmäinen ruokapankkisetelipäivystys on to 14.1. klo 9–10 Kortepohjan seurakuntakeskus ja to 14.1. klo 12–13, Keltinmäen kirkko.
Ajanvaraus diakoniatyöntekijälle. suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008 tai ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026. Diakoniatoimisto kiinni 24.12.2015–3.1.2016. Hyvää ja siunattua joulua!
Saihokadun lounas ti 12.1. ja 19.1. klo 12–13. Saihok. 4. Hyvää kotiruokaa. Aikuiset 4 €, alle kouluikäiset 1 €.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3.
Perheolkkari to 21.1. klo 9 Erämiehenkatu 6.

Nuorille ja aikuisille
Kuohun päiväpiiri ma 21.12. klo 13–15 Kuohun kylätalo. Laulamme joululauluja.
Hartaus to 7.1. klo 12.30 Salokatu 20. Päivätoimintakeskus.
Saihokadun olohuone ti 12.1. klo 11 Saihokatu 4. *Terveyden edistäminen*.

Myötätuuleen – mielenvirkeyttä
Myötätuuleen! -mielenvirkistyspäivä on torstaina 21.1. klo 14–15.30 Keltinmäen kirkolla. Päivän teema on Uusi vuosi – uusi alku! Mukana ovat diakoniatyöntekijät Ainoleena Laitinen ja Elina Fuchs.

Seurakuntakuoro pe 15.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414
Kuohun päiväpiiri ma 18.1. klo 13-15 Kuohun kylätalolla. *Rukous.*
Saihokadun olohuone ti 19.1. klo 11 Saihokatu 4. *Rukous.*
Seurakuntakuoro to 21.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Kauneimmat joululaulut messu su 20.12. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Pirtala, Björninen, kirkkokahvit, pyhäkoulu.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus to 24.12. klo 16, Lahjaharjun kappeli, Pirtala, Valtasaari.
Joulupäivän messu 25.12. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Wuolio, Laasonen.
Messu su 3.1. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Wuolio, Björninen.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Pirtala, Björninen, kahvit.
Vauvakirkko, perhemessu su 10.1. klo 15, Lahjaharjun kappeli, Watia, Laasonen, lastenohjaajat, piltit, mehut.
Messu su 17.1. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Ilvesmäki, Valtasaari, kirkkokahvit.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenk. 8. Ks. Keskustan diakonia.
Olohuone ti 12.1. klo 9–11 Lahjaharjun kappeli.Tied. Pelkonen 050 549 7001.

Lapsille ja perheille
Kerhot alkavat vko 3.
Päiväkerhot, perhekahvila, ekavauvaryhmät. Kerhotila Katajatie 1 as 5.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.30 ja to 13–15.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9895.
Kokkikerho 8–12 v. to klo. 17–18.30 Lahjaharjun kappeli, 5 e kausi (1. kausi 28.1–17.3)
Ilm. kerhojen 1. kaudelle 4.1. alkaen, jyvaskylanseurakunta.fi
Kouluikäisten kerhot tied. Kirsi-Marja Piippanen 050 5953945.
Muskarit Lahjaharjun kappelissa. Tied. 050 340 9893.
Kts. Keskustan Lapsille ja perheille.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten toiminta joulutauolla viikot 51–02. Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016. Facebook: Keskustan Panda.
Café Taukopaikka – Nuorten aikuisten

kahvila to 14.1. to klo 18 (parill. vkot). Ylipopistonk. 26 B. Tied. elina.lintulahti@evl.fi.
Nuottakadun kerho jatkuu 26.1. klo 14 Nuottakatu 3, Lehtisali.
Olohuone ti 12.1. klo 9 Lahjaharjun kappeli.
Seurakunnan tupa to 7.1. klo 12–13.30 Kolikkotuvalla, Kolikkotie 2.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Joulukuvaelman kenraaliharjoitus ke 23.12. klo 18 kirkolla.
Kauneimmat joululaulut -messu su 20.12. klo 10 kirkko, Sulkala, Palola, Tahkola.
Jouluaaton kuvaelma to 24.12. klo 15 kirkko.

Palokan kuvaelma vie joulutunnelmaan
Jouluaaton kuvaelma on Palokan kirkossa torstaina 24.12. klo 15. Kirkkohetken toteuttavat Niina Kari, Tuovi Ruhanen, lapsi- ja perhetyöntekijät ja vapaaehtoiset.

Jouluyön messu to 24.12. klo 22 kirkko, Sulkala, Hautalahti, Tahkola.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus pe 25.12. klo 9 kirkko, Hautalahti, Ruhanen.
Tapaninpäivän messu la 26.12. klo 10 kirkko, Sulkala, Palola, Tahkola.
Messu su 27.12. klo 10 kirkko, Hautalahti, Sulkala, Tahkola.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 10 kirkko, Kari.
Messu su 3.1. klo 10 kirkko, Hautalahti.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10 kirkko. Hautalahti.
Messu su 10.1. klo 10 kirkko, Kari. Palokan Leijonien kirkkopyhä. Kirkkokahvit.
Raamattupiiri ti 12.1. klo 13, Takkatupa.
Rukouspiiri ke klo 18 alk. 13.1. Opintosali. Tied. Heikki.Ilola@jkl.fi
Messu su 17.1. klo 10 kirkko, Sulkala, saarna Harri Alatupa, Emmi Väistö. Gideonien kirkkopyhä. Kirkkokahvit.

Musiikkitapahtumat
Palokan kirkkokuoro 14.1. alkaen to klo 17.30 kirkko.
Lapsikuoro 21.1. alk. to klo 16.15 kirkko. Lisätietoja kuoroista 040 560 9931.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Uudistetut diakoniatoimistot kirkon alakerrassa. Vuoden 2015 viimeiset päivystykset ti 22.12. klo 12–14 ja ke 23.12. klo 9–11. Viikolla 53 päivystä. Vuoden vaihteesta päivystys muuttuu niin, että se on ke 9–11 ja to 12–14. Vuoden 2016 ensimmäinen päivystys on to 7.1 klo 12–14. Päivystys muina aikoina sopimuksen mukaan. Elina Romar 040 560 9910 ja Päivi Itkonen 040 709 0142.

Lapsille ja perheille
Perhepysäkki- ja päiväkerhotoiminta alkavat viikolla 4. Lisätietoja marja-terttu.kivela@evl.fi 040 560 9908.
Muskarit ke 20.1. alkaen, Opintosali. Tied. Jenni Jurva 050 340 9898.
Alakouluikäisten kerhot joulutauolla. Tunnelmallista joulun aikaa kaikille! Kerhoihin uudet ilmoittautumiset viikolla 3 www.jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-koulutaikaiset. Kerhot alkavat viikolla 4. Tied. Minna Junttila 040 773 9851.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten aikuisten sähly (yli 18-v nuorille aikuisille) 8.1. alkaen joka pe klo 19–20.30 Jokelan koulu, liikuntasali.
Kaikkien isosten leiri Vesalan Verkossa 22.–24.1. Ilm. Palokan alueseurakunnan nuorten nettisivuilla 8.1. mennessä.
Nuortenillat jatkuvat 13.1. alkaen ke klo 18.30, kirkon harrastetila. Tule viettämään leppoisaa iltaa tavaten kavereita, pelaten biljardia, nauttien kaffesta ja hiljentyen lopuksi iltahartauteen.
Mankolan nuortenilta pe 15.1. klo 17–20 Mannila, Mankolantie 3. Lisätietoja paula.niemitalo@evl.fi 040 560 9909, hanna-maire.leppänen@evl.fi 044 720 3115 ja niina.kari@evl.fi 040 831 0565. Facebookista yhteisö: Palokan alueseurakunnan nuorisotyö.
Lähetyspysäkki ti 19.1. klo 10 kirkko, takkatupa. Aamupäivän kahvihetki lähetystyön kuulumisten äärellä.
Lähimmäisen Kahvitupa to 21.1. klo 12 kirkko, takkatupa. Ohjelmahetki klo 13. työntekijälle. marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.
MieliMaasta -vertaisryhmä ti 5.1. ja ti 19.1. klo 18 pappila. Paula Rinne 040 8244 561, paurinne77@gmail.com.
Ruokajakelu 7.1. kirkolla klo 10.30 alkaen parittomilla viikoilla.
Torstaiaamun hartaus ja aamukahvi to 14.1. alkaen klo 10 kirkolla. Kaikille avoin aamukahvitilaisuus, hartaus kirkossa.

Lapsille ja perheille
Perheiden kirkkohetki ja toiminnan aloitus ti 12.1. klo 10.
Päiväkerhot ja perhekerhot alkavat viikolla 3.
Turinatuvat/Perhekerhot ovat aikuisten ja lasten kohtaamispaikka. Kerhoon ovat tervetulleita äidit, isät, isovanhemmat sekä hoitajat lapsineen. Turinatupaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.
Perhekerho Puuppolan kerholassa, Takalantie 2, ti klo 9.30–11.30.
Turinatuvat kirkon alakerrassa ti ja to klo 9.30–11.30.
Vauva- ja taaperoryhmä Puuppolan kerhotilassa (Takalantie 2) to klo 9.30–11.30. Vertaisryhmä 0–2-v. ensimmäisen lapsensa saaneiden lasten vanhemmille.
Muskarit kirkolla keskiviikkoisin. Tied. 050 571 5155.
Pyhäkoulu ma 25.1. klo 18–19 Puuppolassa (Takalantie 2) parilliset viikot.
Kouluikäisten kerhot (syksyllä alkaneet) jatkavat viikolla 3Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella Outilta 040 560 9915.
Hengari 5.–6.-luokkalaisille 20.1. alkaen ke klo 14–17 kirkon nuorisotilassa.

Nuorille ja aikuisille
Naisten ilta pappilassa pe 8.1. klo 18.
Diakonian ja lähetyksen työtupa 12.1. alkaen ti klo 12, Uusi seurakuntasali. Käsitöitä ja leivontaa.
Miestenpiiri 12.1. alkaen ti klo 13 Pappilassa. Keskustelua miesten kesken maan ja taivaan välilltä. Kahvi työtuvalla klo 14.
Päiväpiiri 13.1. alkaen joka toinen viikko ke klo 13 Pappilassa. Päiväkahvi, keskustelua ja hartaus.
Miesten saunailta Sarpatissa ke 13.1. klo 17.30. Pyyhe ja pipila mukaan!
Isoskoulutus 13.1. alkaen ke klo 18–20 kirkon nuorisotilassa.
Nuorten illat 14.1. alkaen to klo 18–20 kirkon nuorisotilassa.
Vapaaehtoiskahvit ma 18.1. klo 14 Pappilassa. Päiväkahvit ja yhteistä jakamista.
Lukupiiri 20.1. alkaen joka toinen viikko ke klo 13 Pappilassa. Luetaan ja keskustellaan yhdessä valituista kirjoista.
Päiväpiiri Jylhänperällä pe 22.1. klo 12.30, Tikkakosken Rauhanyhd. talo.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tölskän srk-ilta Kerttu ja Heimo Savelalla ke 13.1. klo 18.30 Mutkatie 14.
Messu su 20.12. klo 10 kirkko, Rossi, Partanen. Soitinryhmä.
Suutari Martti -joulukuvaelma to 24.12. klo 14 kirkko, Kauppinen, Palander, Reingoldt, vaajakoskelaisia. Vaajan laulu.
Jouluyön messu to 24.12. klo 23 kirkko, Koli, Vuorenoja. Harjun Laulun jouluyhtye.
Joulukirkko pe 25.12. klo 8 kirkko, Rossi, Partanen. Kirkkokuoro.
Messu su 27.12. klo 10 kirkko, Koli, Partanen.
Uudenvuodenpäivän jumalanpalvelus pe 1.1. klo 10 kirkko, Huttunen, Vuorenoja.
Messu su 3.1. klo 10 kirkko, Koli, Vuorenoja.
Loppiaisen jumalanpalvelus ke 6.1. klo 10 kirkko, Huttunen, Partanen. Kahveilla kauneimmat joululaulut vielä kerran.
Miesten päiväraamattupiiri to 7.1. klo 12 kirkko.
Messu su 10.1. klo 10 kirkko, Rossi, Partanen.
Majataloilta ti 12.1. klo 18 kirkko. Kari Valkonen, Pekka Simojoki, Huttunen.
Miesten raamattupiiri to 14.1. klo 18.30 kirkko.
Messu su 17.1. klo 10 kirkko, Kauppinen, Vuorenoja, Reingoldt, Gideonit.
Raamattuluento. Kari Valkonen ti 19.1. klo 18 kirkko.
Miesten päiväraamattupiiri to 21.1. klo 12 kirkko.

Musiikkitapahtumat
Jyskän kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 16 Jyskän srk-koti. Kauppinen, Partanen, Seniorit laulurryhmä

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset Vaajakoskella ja Jyskässä ajanvarauksella marja-leena.liimatainen@evl.fi040 560 9926 ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927
Kiitos lähetysmyyjäisiin osallistuneille, vapaaehtoisille ja lahjoituksia antaneille!

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu su 10.1. klo 14. Tervetuloa 3 v täyttäneet lapset alttarin äärelle ja muihinkin mukaviin puuhiin. Mutkatie 14, Tölskä.
Jyskän perhepysäkki ti 19.1. Jyskän seurakuntakoti. Perheiden yhteinen aamupäivä. Aamupuuro tarjolla klo 9 alkaen.
Perhekerho ti 19.1. klo 9 kirkko.Perheiden yhteinen aamupäivä.
Pallerot-ekavauvaryhmä ti 19.1. klo 13–14.30 kirkko. Kohtauspaikka ja vertaisryhmä ens. vauvan vanhemmille.
Iltaperhekerho ti 19.1. klo 17.30 kirkko. Koko perheen yhteinen hetki.
Kaunisharjun Perhepysäkki pe 22.1. klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Tervetuloa lapset ja aikuiset viettämään aamupäivää! Kohdataan toisia sekä puuhataan monenmoista. Tarjoilusta pieni maksu (aikuiset 1e, lapset 50snt.) Ohjaajana Katja koskinen 0400 706 205.
Kouluikäisten kerhot joulutauolla! Kerhot jatkuvat samoina viikolla 3. Vapaita kerhopaikkoja voi kysellä Assilta 040 5582 542 assi.nieminen@evl.fi

Nuorille ja aikuisille
Hengari ke 20.1. klo 18 kirkko.
Perjantaikahvila pe 15.1. klo 17 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 13.1. klo 13 kirkko.
Lähetyspiiri ti 19.1. klo 13 kirkko.
Keskiviikkokerho, Jyskän srk-koti ke 20.1. klo 13. Keskustelua ajankohtaisista asioista kahvin ä

Suutari Martin jouluvieras yllättää jälleen
Suutari Martti odottaa jouluvierasta koko pitkän aattopäivän. Joulukuvaelma nähdään Vaajakosken kirkossa aattona 24.12. klo 14.

Yhteiset

Aikuistyö
Vesalan veljespiiri ma 21.12. ja 18.1. klo 18 Vesalan leirikeskuksessa.

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29 jukka.rantanen@evl.fi, 050 360 3484.
Avoin toiminta arkisin klo 11–15
Laulutunti ti klo 14 (parill. viikoilla).
Rukouspiiri ke klo 12 (joka viikko).
Papintunti to klo 14 (joka viikko).
Lenkkiryhmä pe klo 12.
Tieto-Visa pe klo 13.30 (joka viikko).
Yksinäisten teemaillat kuukauden 3. lauantai klo 18. Tied. Rajaviita. 045 111 4522..
Lähde Israeliin ja Jordaniaan 30.9.–8.10. Hinta puolih. noin 1595 €. Retket maksetaan erikseen. Tekninen matkajärjestäjä on Toiviomatkat Oy ja opas Marjaana Rissanen. Tied. matkanjohtajat matti.v.vaatainen@gmail.com 045 631 3811 tai jukka.rantanen@evl.fi 050 360 3484.

Kansainvälinen työ
Hannatyön rukouspiiri ma 7.12. klo 18 Vanhassa pappilassa. Rukousta maailman naisten puolesta. Tied. Kuulasmaa 045 267 4614 ja Puukari 050 493 3459.
Missiotiimi to 7.1. ja 31.1. klo 18, Cygnaeuksenkatu 8. Sinä lähetystyöstä ja kansainvälisyydestä kiinnostunut nuori aikuinen – tule suunnittelemaan kevään toimintaa! Tied. 040 560 9904.
Christian Fellowship Musical Group to 21.1. klo 16–18, Cygnaeuksenk. 8. Kansainvälinen kuoro harjoittelee ja esiintyy säännöllisen epäsäännöllisesti. Tule iloiseen joukkoon! Tied. Mirja "Kuutti" Hytönen 050 549 7033 tai Säde Pirttimäki 040 560 9904.

KohtaamisPaikka
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 10.1. klo 11–13, Voionmaankatu 18.
NyyttäriBrunssi, kirkko, lastenohjelmat.
KohtaamisPaikan iltamessu @ Kaupunginkirkko su 17.1. klo 17, Mika Kilkki, Pasi Lampinen. Lapsille Koppis alk. klo 16.45 Vanhassa pappilassa, Vapaudenk 26. Lapset tulevat ehtoolliselle.
ALFA maanantaisin 8.2.–21.3. klo 18–20 (ei hiihtolomalla) Vanhassa pappilassa, Vapaudenk 26. Tied ja ilm tiina.kilkki@kohtaamispaikka.net /044 524 3904.
Muut toimintatiedot www.kohtaamispikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu 8 Mirja Hytönen (Kutti), diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi, Irina Aranson, avustaja, 041 705 2329, irina.aranson@evl.fi.
Päivystys ti klo 9–11 ja ke klo 13.30–15.30, Cygnaeuksenk. 8, to klo 14–15.30, Huhtasuon kirkko (Nevakatu 6).
Kuokkala: Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Polttolinja 37)
Keskusta: Naisten Suomi-kerho ke 10–11.30 (Kauppakatu 13).
Keltinmäki: Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6): **Naisten jumppa** ti klo 12–13
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Futsal to klo 17–18 ja la klo 14–15.45.
Miesten lentopallo ja sauna to klo 19–21.
Koripallokerho la klo 12–13.45.

Naisten saunailta
Saunailta Vesalan leirikeskuksessa ti 12.1. klo 17.30. Lähtö Keskusseurakuntatalolta (Yliopistonk. 12) klo 17. Kyytitied. 050 444 0933.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuksenk. 8. Ei 21.12.–10.1.
Omaishoitajien Oma hetki ke 13.1. klo 12–13.30 Vanha pappila, Vapaudenk. 26.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 20.1. klo 13–14.15 Aseman Pysäkki, kahvit klo 12.30 alkaen.

Sana ja rukous
Majataloilta ti 12.1. klo 18 Vaajakosken kirkossa, Pekka Simojoki. Musiikkia, rentoa yhdessäoloa, hyviä sanoja uskosta ja elämästä, esirukouspalvelu, lapsille omaa ohjelmaa.
Aarre saviastioissa! Viiden tiistai-illan luentosarja 2. Korinttilaiskirjeestä Vaajakosken kirkolla 19.1. alkaen. Kari Valkonen. Musiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18 alkaen, luento klo 18.30.
Rukousretriitti Tule Pyhä Henki Vesalan leirikeskuksessa pe–su 15.–17.1. Kari ja Mari Valkonen, Ulla Koskinen, Harri Alatupa, Enni Pitkäsen ylistysryhmä. Ilm. kari.valkonen@kolumbus.fi. 050 3843702.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30. Ei vastaanottoa 21.12. saakka.
Viittomakielinen joulukirkko la 19.12. klo 17 Huhtasuon kirkossa (klo 14 joulujuhla (ennakkoilmoittautuminen ollut).

Sururyhmiä lapsille ja lapsensa menettäneille

Sururyhmä lapsille: Ryhmässä käsitellään surua musiikin, taiteen, leikin, toiminnan ja keskustelun keinoin. Kahdeksan kokoontumiskertaa Palokan kirkolla torstaisin klo 17–19. Illat ovat 4.2., 11.2., 18.2., 25.2., 10.3., 24.3., 14.4. ja 28.4. Tied. ja ilm. 8.1. mennessä Anne Savolin 050 380 0583 tai Elina Romar 040 560 9910.

Sururyhmä lapsena tai nuorena kuolleiden vanhemmille alkaa tammikuussa. Ryhmä kokoontuu Perheneuvolan tiloissa maanantai-iltaisin yhteensä 7 kertaa, aloitus 25.1. Ilmoittautumiset ja lisätiedustelut sairaalapastori Asta Rusanen, 050 413 9294.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472, jklnnky@elisanet.fi, www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY www.facebook.com/jklnnky
Kirjapiiri II ti 5.1. klo 18. *Tarquin Hall: Vish Puri ja Nauruun kuolleen miehen tapaus.*
Laku-ryhmä pe 8.1. klo 13.
Ännälän Äx-naiset ma 11.1. klo 17, nuorten aikuisten toimintaryhmä.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 12.1. klo 9–11. *Kotikaupunkimme Jyväskylä,* Mirja Knuuttila.
Latinanpiiri ti 12.1. klo 18.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 19.1. klo 9–11, *Mistä olet saanut voimaa elämääsi?* Leila Oksanen.
Muskariryhmät keskiviikkoaamupäivisin 13.1. alkaen, 50 euroa lukukausi.
Exodus-raamattupiiri to 14.1. klo 15.
Uusi Kamalat Äidit -vertaisryhmä murrosikäisten äideille alkaa tammikuussa. Otetaan 10 äitiä ilm.-järjestyksessä. Kokoontumisia on 10, joka toinen keskiviikko klo 18 alkaen 20.1. Tied. ja ilm. toiminnanohjaajalle. Infotilaisuus kiinnostuneille ke 13.1. klo 17.30 NNKY:llä.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Kokoontuminen 18.1. klo 14 Sepänkeskuksessa. Kahvi klo 13.30–14. Vapaaehtoinen kahviraha. Kuoro, arpajaiset.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Seurat la 19.12. klo 19, ry.
Seurat su 20.12. klo 18, ry.
Seurat la 26.12. klo 18, ry.
Seurat su 27.12. klo 18, ry.
Seurat ke 30.12. klo 19, ry.
Seurat pe 1.1. klo 18, ry.
Seurat su 3.1. klo 18, ry.
Seurat ke 6.1. klo 16, ry.
Nuorten perjantai pe 8.1. klo 19, ry.
Seurat la 9.1. klo 19, ry.
Seurat su 10.1. klo 16, ry.
Seurat ke 13.1. klo 19, ry.
Messu su 17.1. klo 10, Säynätsalon kirkko; klo 11.30 Kirkkokahvit; klo 12 **Alueseurat**, Säynätsalon kirkko; klo 16 **Seurat**, ry.
Seurat ke 20.1. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 22.1. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Naisia kaivolla -ilta ma 18.1. klo 18.30, Nikolainsali, Asemak. 6. Kahvit klo 18 alkaen. Osallistumismaksu 10 €. *Talvi-illan tarinoita. Toivoa arkeen – Jeesuksen* kanssa, kaupunginvaltuutettu Marika Visakorpi. *Toivoa terveyteen – painon hallintaan, Luoja, Lunastaja ja Lohduttaja mukana elämäntapamuutoksessa,* DI Ulla-Maija Kovanen. Musiikki Tuula Hakkarainen
Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 19.1. klo 13.30. Kahvit klo 13. *Jumalan valtakunnan todellisuus*, Kari ja Mari Valkonen, Eija Rantatalo.
Avoin raamattupiiri Sanan Kulmalla pe 22.1. klo 10.
Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 2.2. klo 13.30. *Sukupolvisuhteiden ilot ja haasteet,* Saara Kinnunen.
Tulossa: SenioriFoorum Sepänkeskuksessa„ ti 23.2. klo 15. *Kiitollinen seniori,* Arto Mikkola ja Markku Rantanen.
Matka Kairosmajalle Pyhätunturin maisemiin viikolla 10 eli 5.–12.3. Tied. ja ilm. leena.ekosaari@landude.net 040 734 2756.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppak. 13, p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi Toimisto auki ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI:
Varttuneen väen kahvit to 3.1. klo 14.
Aamurukouspiiri pe klo 8–9. Alkaa 8.1.
Pointti-nuortenilta la klo 18. Alkaa 9.1.
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30. Alk. 11.1.
Naisten ystäväpiiri ti klo 11. Jutustelua, yhdessäoloa ja rukousta. Alk. 12.1.
Keskustan raamattupiiri klo 18. Alk. 12.1.
Sanan Keidas su 17.1. klo 18. *Jeesus voi*, Atte Vallinen, Tommi Parikka.
Naisten raamattupiiri ti 19.1. klo 13.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Uuden vuoden juhla koko perheelle Keltinmäen keitaalla to 31.12. klo 18-22, Silokkaantie 11, käynti Sienitien kautta. Nyyttärieväät ja omat raketit mukaan!
Leipäsunnuntai su 10.1. klo 16 Halssilan seurakuntakeskuksessa. *Rakkaus on lain täyttymys*, Juho Hintikka. Ehtoollinen. Lapsille oma opetus.
Vaajakosken naistenpiiri ma 11.1. klo 18–20, Lintulenkintie 3.
Vaajakosken miestenpiiri to 14.1. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.
3:16-ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 15.1. klo 18–20.30 Myrskylyhdyn päiväkoti, Antinmutka 18, Kinkomaa. Tied. 050 309 7212.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä ja Donkkis-kerho su 17.1. klo 11 Päiväkoti Aarresaaressa Toritie 22, Kuokkala. Vanhemmilla raamattuhetki.

SLEY
Messu sunnuntaisin kello 12: su 20.12.
Adventin siikkarimessu, Petri Harju; 10.1. Hannu Häkämies; 17.1. Lasse Nikkarikoski.
Evankelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18.30: 13.1. *Kristityn risti*, Harri Niemelä; 20.1. *Elämän tärkeät suhteet*, Leena Ylimäki.
Hamona-kuoro 11.1. klo 18.30.

Loppiaisen lähetystapahtuma

Huhtasuon kirkolla ke 6.1.
Klo 10 **Messu,** Mauri Tervonen, Matti Mertanen, MMV-kuoro.
Klo 11.15 **Lounas** lähetystyön hyväksi, sisältää jälkiruokakahvit. Arpajaiset ja materiaalipöytä. Lähetystyön kuulumisia, Säde Pirttimäki. Marjaana Kotilaisen ajankohtaistervehdys lähetystyöstä.
Klo 12.15–13.30 **Viisaat Itämaan – joululauluja** yhteislauluina ja MMV-kuoron tulkitsemana, juonto Raija Hämynen, kolehti lähetystyölle.

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 22.1.
Materiaali 12.1. mennessä

5. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta 01019 0071
su–to klo 18–01 ja pe–la klo 18–03.

Facebookissa nähdään!

Henki & elämä

haloo?

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Rantanen Jukka, diakoni 050 360 3484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416
Vanhustyön kehittämishanke
eevi-riitta.kukkonen@evl.fi,
050 300 3590

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Vähäjylkkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö
050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 527 5382
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri
050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Kallio Heidi vs. 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri, Tuomi Kaisa
040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Kaisa Toivanen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lahjaharjun kappeli,
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi
050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Reukauf Kati vs.
050 521 5412.
Aluesihteeri, Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Siitari Tanja
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija/ Härköjärvi Esa
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väätäinen
0500 545 611
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija/Härköjärvi Esa
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko , Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena
040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia Reingoldt Tero 040 560 9927

Kortepohjan Ratsutallin työntekijä Heta Ristimäki (vas), Wanja-poni ja tallin omistaja Laura Jääskeläinen seuraavat, miten ruisleipä maistuu tonttulakkisarvet päässään ihmettelevälle Canttura-aasille. Ratsutallin asukkaat saavat jouluisin hillitysti ylimääräisiä herkkuja.

Joulukuusia hevosille välipalaksi

PETRI KANANEN teksti

Kortepohjan Ratsutalli koristellaan jouluksi havuilla. Koristeet ovat varsin ekologisia. Eläimet pistelevät havut poskeensa joulun päätteeksi.

– Otamme mielellämme joulukuusia vastaan joulun jälkeen. Hevoset syövät niitä ja leikkivät niillä ulkotarhassa, Kortepohjan Ratsutallin yrittäjä Laura Jääskeläinen sanoo.

Tallilla luodaan joulun tunnelmaa

Hevoset tarvitsevat joka päivä hoivaa ja ruokaa, joten tallin joulu on pitkälti samanlainen kuin arki. Jouluherkkujen kanssa pitää olla tarkkana.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Maria ja **Joosef** päätyivät jouluksi talliin ja saivat ihmeteltäväkseen **Jeesus**-lapsen. **Laura Jääskeläisen** Kortepohjan Ratsutallissa Killerillä ei ole näkynyt jouluna majapaikan etsijöitä eikä jouluvarsoja.

– Hevoset varsovat yleensä kesällä. Ei ole tullut onneksi sellaista jouluylläriä, Jääskeläinen nauraa.

Kun tallin hevoset, ponit ja aasit ovat olleet jouluisin terveinä, niin eläinlääkäriäkään ei ole tarvinnut kutsua paikalle.

Joulut ovat sujuneet muutekin kommelluksitta. Menneinä vuosina Jääskeläinen muistaa sähkökatkon kiusanneen joulunviettoa. Hevosia hoidettiin silloin otsalampun valossa.

Jääskeläisen tallilla jouluaatto on lähes samanlainen päivä kuin mikä tahansa muukin. Se sisältää hevosten ruokkimista ja lannan luomista. Hevoset syövät kolme kertaa päivässä.

– Hevoset ovat rutiinieläimiä. Ne tarvitsevat samanlaisen hoitorytmin joka päivä.

Jos kaksijalkaiset huhkivat jouluisin talikon varressa, niin nelijalkaiset saavat lomailla. Kun eläimet ratsastuttavat ihmisiä arkisin pari–kolme tuntia, niin jouluna ne lomailevat. Kortepohjan ratsastustallilla eläinten täysloma kestää neljä päivää. Lisäksi ne tekevät koululaisten loman ajan kevennettyä päivää.

– Sitten kun koulut alkavat ja ihmiset menevät töihin, niin meillä alkaa normaali arki.

Tallilta ei arjen touhuista huolimatta puutu joulumieltä. Kun väki tulee tallille jouluaamuna kahdeksalta, saavat he vastaansa iloisia hörähdyksiä tallin asukkailta.

Päivätallin jälkeen hoitajat voivat pitävät taukoa. Tällöin on hyvä sauma käydä kotona syömässä jouluruokaa perheen kanssa. Illalla pitää tulla taas tallille antamaan eläimille ruokaa ja katsomaan, että kaikki on kunnossa.

– Läheiset ovat tottuneet, että tämä on tällainen elämäntapa. Hevoset saavat jouluisin myös jonkin verran herkkuja. Tärkeää on pysyä kohtuudessa, koska hevonen on herkkä kaikille ruokinnan muutoksille. Suurta herkkua ovat omenat, porkkanat ja piparit.

Jos koirat popsivat mieluusti isäntäväen suklaat, niin hevosten kanssa samaa ongelmaa ei ole.

– Hevoset eivät syö suklaata ollenkaan.

Katso video osoitteessa youtube.com/henkielama